

INSEMNAȚI

SOCIOLOGICE

Apar odată pe lună.

Director: **TRAIAN BRĂILEANU**,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.

CUPRINSUL

ARTICOLE

I. Traian Brăileanu :	Desăvârșirea structurii elitei
legionare.
II. I. Al. Ștefanovici :	Cartea Căpitanului.
III. Ion Turcan :	Tabere și Șantiere.
IV. Barbu Slușanschi :	Antidotul comunismului.
V. Ion Negură :	10 Decembrie.

REDAȚIA: Cernăuți, str. General Berthelot 5.
ADMINISTRAȚIA (Profesor Constantin Zoppa):
Cernăuți, str. Baltinester 15.
Abonamentul pentru 1 an Lei 60
Exemplarul „ 5

Insemnări Sociologice

Director: **TRAIAN BRĂILEANU**,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.

REVISTA CĂRȚILOR

Ion Petrovici — Viața și opera lui Kant.
Agustin Venturino — Sociologia generală: La interdependența.
D. C. Amzăr — Naționalismul tineretului.
Mihai Horodnic — Fie de poveste.
Mircea Streinul — Zece cuvinte ale fetei din Assisi.
Raportul general pe anul 1936 al Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina.

REVISTA REVISTELOR

Revista de Pedagogie. Dir. C. Narly, caetul IV, anul VI (1936).
Revue Internationale de Sociologie. Paris, anul 44, N-rele IX—X.
Buletinul A. G. I. R., No. 11 (Noembrie 1936).
Iconar, II, 3, 1936.
Buletinul Mihai Eminescu, Dir. Leca Morariu (An. VII, 1936, Fasc. 14).

Fiecare număr va avea cel puțin 32 pagini.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Desăvîrșirea structurii elitei legionare

Plecarea în Spania a grupului de legionari condus de d-l general Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul a stîrnit vii discuții atît în presă (în marginile îngăduite de cenzură) cît și în toate părțile societății rominești. S'a amintit mai ales faptul că generalul Cantacuzino este aristocrat de rasă, ceea ce ar dovedi că mișcarea legionară are tendința de a înfăptui o împăcare între aristocrația romină de rasă și noua elită de merit ieșită din toate straturile sociale și mai ales din țărănimie. Dar structura acestui grup compus din reprezentanți ai elitei legionare mai ridică o problemă, căreia mi s'a dat prea mare atenție, anume problema raporturilor între generații. Aristocratul de singe Cantacuzino, anume, face parte din generația bătrînilor și totuși are un rol conducător într'o mișcare politică pornită din mijlocul tineretului și considerată de mulți ca îndreptată „împotriva” bătrînilor. Am avea deci dovada că în Legiune s'a înfăptuit și colaborarea firească între generații, astfel că solidaritatea internă a Legiunii precum și perpetuarea ei în timp ca organism viabil e asigurată.

Dar cele două probleme, cea a contopirii aristocrației de singe cu noua aristocrație de merit precum și cea a colaborării între vîrste, rezolvite în practică într'un mod atît de fericit și rodnic prin activitatea în Legiune a d-lui general Gheorghe Cantacuzino, interesează și teoria sociologică.

I.

Luminosul și documentatul studiu al d-lui Ioan C. Filitti asupra „Evoluției claselor sociale în trecutul Principatelor romine”¹⁾ lămurște deosebirea ce a existat dela început între aristocrația feudală apuseană și aristocrația rominească din Principate.

Pretutindeni unde s'au încheat alcătuirii politice, s'a ivit și o clasă (elită) politică, o clasă de oșteni cari aveau sarcina să apere

¹⁾ Apărut în „Arhiva pentru știința și reforma socială”, București, An. V, n-rele 1—2 și 3—4; An. VI, n-rul 3—4.

țara împotriva dușmanilor externi. Ori, acești oșteni aparțin toți împreună țara, n'au făcut decît să-și apere moșia lor, pămîntul moștenit și pe care se străduiau să-l lase moștenire urmașilor lor. Ocupația războinică însă, în condițiunile de atunci, cerea „independență economică”, posibilitatea de a trăi din produsele muncii economice a altora; de aci, în antichitate, instituția sclavajului, mai târziu colonatul, apoi iobăgia în epoca feudală. Proprietarii liberi sunt din capul locului oștași, iar apoi, față de muncitorii de pămînt neliberi și față de toți cei ce nu sunt proprietari de pămînt (meseriași, comercianți), ei formează o aristocrație, o nobilime, sau, cu alt termen, constituiesc *clasa* sau *elita politică*. Calitatea de nobil, de boier, în Principatele românești e legată de calitatea de proprietar de pămînt și derivă din ea. Cel ce este proprietar liber sau dobîndește o proprietate, devine prin acest fapt ostaș și nobil, adică intră în elita politică; dar cel ce pierde proprietatea, pierde și calitatea de ostaș, deci și boieria. Adevărat este că dobîndirea proprietății mai depinde de împlinirea anumitor condițiuni, mai ales în ce privește intrarea într-o moșie stăpînită în indiviziune de urmașii aceluiaș ascendent, numiți razeși. Aceștia au posibilitatea de a zădărnici intrarea unor „venetici” în moșie. Așa dar, într-o măsură oareșcare, elita politică românească are și ea, ca toate elitele, tendința și putința de a se închide. Totuș mai mult ca în alte țări circulația elitelor e înlesnită prin centralizarea puterii în mîinile domnitorului și prin ivirea boieriei dregătorești. Intrarea în această boierie atîrna în primul rînd de favoarea domnitorului fără prea multă considerare a nașterii și se consolidează prin faptul că acești boieri noi sunt dăruiți cu moșii de către domnitor și au și toată posibilitatea să-și cumpere moșii.

Important este însă faptul că aristocrația românească, spre deosebire de cea apuseană, nu este ereditară. În Apus copiii unui nobil își păstrează titlul și rangul în ierarhia nobiliară chiar dacă își pierd proprietatea sau funcția. În Principate însă pierderea proprietății și a funcțiunii înseamnă și pierderea boieriei. Totuș, zice d-l Filitti, și „la noi, fiii și urmașii de boieri s'au bucurat, măcar dela un timp, de o situație privilegiată”.

Dar, „dacă în legile țării nu era nici o dispoziție care să garanteze familiilor boierești păstrarea situației dobîndite, există însă conștiința că urmașii, chiar scăpătați și fără dregătorii, ai boierilor, sunt tot boieri, deși oficial nu li se da acest titlu”. „În opoziție cu legile țării, un instinct firesc voia ca urmașii celui ridicat (din *prostime*) să fie privit ca aparținînd aceleiași condiții sociale. Existau noțiunea și expresia *de bun neam*, de *bun rod*.”

Expunînd apoi, cum în Bucovina și Oltenia de pildă stăpînirile străine vremelnice au căutat să distingă și de drept clasa nobilă ereditară românească de celelalte clase sociale pentru a o încadra în sistemul politic austriac, d-l Filitti observă: „Rezultă clar din toate acestea că exista în trecutul românesc o conștiință de ereditate nobiliară pentru toți urmașii dregătorilor și — dar tot mai puțin accentuată și admisă — pentru urmașii vechilor proprietari, mai ales pentru acei cari se puteau referi la hrisoave domnești de danie sau de întărire pentru servicii aduse de un strămoș. Aceasta era adevărata tradiție a țării, cu toate aparențele formale pe urma cărora ațiția, în timpurile mai nouă, din neștiință sau cu vrere, au susținut o altă părere”.

Conștiința aceasta de ereditate nobiliară a avut însă și alte urmări foarte importante în lupta de rezistență a conștiinței naționale românești împotriva încercărilor de deznaționalizare a Austriecilor în Bucovina și a Rușilor în Basarabia. În aceste provincii razeșimea românească nu numai că-și păstră conștiința de clasă politică dar și conștiința națională și dintre razeși și proprietarii de moșii s'au ridicat protagoniștii luptei de dezrobire¹⁾.

Știm însă că, în alte condițiuni istorice, în Ardeal, clasa politică românească a fost distrusă, și fizicește și sufletește, de cotropitori și că în Bucovina și Basarabia începuse procesul de desnaționalizare a acestei clase, însoțit, în Bucovina, și de procesul de decădere economică a ei prin invazia lăcustelor jidovești cari acaparară o mare parte din moșile boierești și sprijiniră tendințele guvernelor austriace îndreptate spre rutenizarea tocmai acelei părți a Bucovinei unde erau așezați din vechime razeșii noștri.

Vor zice „democrații”: dar ce nevoie avem noi de boieri și aristocrați ereditari, de oameni cari se cred superiori celorlalți numai în temeiul nașterii, pecind ei sunt niște degenerați, niște trîntori etc.! Noi nu recunoaștem, zic ei, altă superioritate decît cea dobîndită prin merit personal! Am arătat într'un articol²⁾, cum a înțeles democrația să formeze noua elită de merit, să „selecționeze pe cei mai buni”, pe noii aristocrați, metodă care în Franța l-a adus pe Léon Blum împreună cu amicii săi la conducerea Statului, iar la noi pe toți prietenii prietenilor lui Léon Blum.

În lupta pentru *libertatea circulației elitelor* aristocrația de

¹⁾ Problema razeșilor din Bucovina a fost expusă în revista noastră de d-l Leon Toșa în două articole: „Razeșii” și „Razeșimea din Nordul Bucovinei” (*Insemn. Sociol.*, An. I, n-role 1 și 3).

²⁾ „Circulația elitelor și demagogia” (*Insemn. Sociolog.* An. I, nrul 8.)

rasă a fost înfrântă pretutindeni în cursul sec. XIX și după războiul mondial. Doar în Anglia și Japonia s'a găsit posibilitatea de a stabili un modus vivendi pacinic și rodnic pentru viața politică între aristocrația de sânge și cea de merit. În aceste țări anume cu tradiții adinc săpate și susținute de experiențe politice, n'a putut pătrunde concepția absurdă propagată de jidanii comuniști că democrație ar însemna proletarizarea tuturor, ci s'a păstrat principiul care stă la originea și temelia așezărilor politice, anume că *democrație înseamnă drum deschis pentru orice om de merit de a deveni aristocrat*. În toate domeniile de activitate, nu numai în politică. Iar criteriul meritului personal nu exclude principiul eredității, ci poate fi pus de acord cu el pentru a zădărnici anarhizarea societății. D-l Filitti îl citează pe Miron Costin care scrie: „Domnii, la domnie pe feciorii lor poftesc să-i vază ieșiți; boierii la boierii; slujitorul se bucură să-și vază de slujitorie pe feciorul său harnic.“ În lupta burgheziei împotriva aristocrației ereditare s'a enunțat formula: un aristocrat de rasă trebuie înălțat din funcții, deoarece orice aristocrat e chiar prin această calitate inferior omului *ieșit din popor*. Dar orice burghez ajuns la un post înalt a fost și este convins că fiii lui sunt foarte potriviți de a face carieră. Cazul lui Napoleon ilustrează pentru totdeauna teoria democratică burgheză. Burghezia a negat și în teorie și în practică drepturile aristocrației de a conduce Statul în temeiul criteriului nașterii, dar, ajunsă la conducere în locul aristocrației, ea a introdus în practică cel mai cinic „nepotism“ și a încercat să se constituie în castă închisă prin fel de fel de artificii: cluburi politice, loje francmasonice etc. Atacată de jidanii comuniști, cari rivneau și rivnesc căderea ultimelor bariere ce le stau în cale pentru întronarea „poporului ales“, a „aristocrației“ create de zeitatea lor la începutul lumii, burghezia europeană începuse să cedeze pas cu pas terenul și ajunsese la marginea prăpastiei.

Reacțiunea fascistă și cea național-socialistă s'a întors la vechiul principiu de organizare politică, dovedit prin experiența istorică cel mai superior în selecțiunea valorilor, anume la principiul meritului personal combinat cu cel al eredității.

Orice om ridicat din „prostime“ în elita socială intră în ea împreună cu familia sa și deschide urmașilor săi toate posibilitățile de păstrare a rangului. Condiția este însă ca, în concurența cu noii veniți, ei să-și dovedească destoinicia. În orice caz ascenziunea în elită, selecțiunea oamenilor de merit, nu mai poate fi lăsată, în domeniul politic, în seama votului universal și a demagogiei. Dacă s'ar

continua cu acest sistem, logic ar fi ca și medicii, profesorii, magistrații, ofițerii etc. să fie selecționați prin vot universal — așa cum le-ar plăcea jidanilor comuniști, cetățeni cu drepturi egale și cu „merite superioare“ tuturor vechilor și noilor aristocrați.

Așa temelie juridică a dat democrația Statului nostru național că descendenții boierilor cari au apărut supt Ștefan hotarele țării să fie considerați egali cu toți jidanii galițieni încetățeniți prin certificate falsificate de cutare notar comunal, că generalul Cantacuzino să fie egal oricărui cetățean și inferior demagogilor ridicați la posturi de conducere prin votul universal și banii „fraților“ jidani din lojele masonice.

Revoluțiile de dreapta, dacă putem vorbi de revoluții, nu tind spre reînființarea privilegiilor aristocrației, nici spre reîntronarea principiului eredității — în niciun domeniu. Dar conducătorii acestei mișcări de *regenerare a elitelor naționale* și-au dat seama că individul e legat de familia sa, că pornește în viața socială format de familie și este întemeietor de familie și educator al generațiilor viitoare. O elită națională nu se constituie din indivizi, ci din familii reprezentate prin șefi de familie, prin *patres*, și se perpetuează prin descendenții acestor șefi. Noua elită politică românească de merit, ridicându-se împotriva celor fără patrie și fără tradiție românească cari prin demagogie au pus mina pe conducerea efectivă a țării (prin politicienii corupți și venali, instrumente docile ale veneticilor), a trebuit să se întâlnească cu aceia cari păstraseră *conștiința* că sunt legați prin strămoșii lor, *prin familia lor*, de soarta țării noastre. Așa s'a legat din nou firul istoriei, firul bunei tradiții, de a deschide drum spre „boierie“ tuturor acelora cari sunt legați de pământ și au conștiința clară că trebuie să-l apere cu viața lor, deoarece în el dorm cei ce l-au apărut prin veacuri pentru urmașii lor. Prin împroprietărire țărani noștri au devenit boieri, avind sfânta datorie să-și apere moșia comună: țara. Din acești boieri trebuie selecționată elita politică, după rangurile necesare organizației unui Stat modern. Marea problemă este de a găsi criteriul cel mai potrivit pentru ca circulația elitelor înăuntrul națiunii, compusă din oameni liberi, ostași proprietari de pământ, să se facă după merit și împăcând principiul meritului cu cel al eredității. În Italia și Germania, oamenii politici caută drumul cel mai potrivit pentru dezlegarea acestei probleme. La noi, Legiunea merge cu pași siguri spre rezolvirea ei: în taberele de muncă, în luptele ce se dau pentru a purifica elita de „venetici“ și demagogi înstrăinați, se stabilește o ierarhie de merit. Asociația „Prietenii legionarilor“ va să desăvîr-

șească închegarea solidarității elitei naționale, deschisă tuturor Rominilor legați de pământul țării, de tradiția familiilor lor — și pregătiți pentru posturi de conducere prin muncă pricepută și desinteresată în diferitele domenii de activitate socială.

II.

A doua problemă dezlegată în mod fericit de Legiune este restabilirea cooperării rodnice între vârste, înfăptuindu-se și aci un echilibru între ierarhia naturală a virstelor și ierarhia de merit.

Mișcarea de regenerare a elitei românești a pornit din mijlocul tineretului universitar și se îndreptă, cum natural este, împotriva acelora cari aveau rolul hotărîtor în conducerea națiunii — în toate domeniile de activitate. Dar mai ales împotriva celor ce se opuneau nemijlocit acestei mișcări. Și aceștia erau „bătrînii”: politicieni, profesori și mulți dintre ei profesori politicieni. Știm cu toții cum s'au petrecut lucrurile, cum bătrînii n'au înțeles semnele vremii și, în loc să se alătore acestei mișcări, să o sprijine și să-i înlesnească o biruință mai repede, s'au aliat, nu cu dușmanii tineretului, ci cu dușmanii neamului românesc, cu cei ce simțiră primejdia unei noi rîndueli a Statului național român.

Doi bărbați, avînd toată experiența unei vîrste înaintate, toată pregătirea politică și bucurîndu-se de un prestigiu extraordinar, ar fi putut organiza România întregită după toate principiile artei politice: d-l general Al. Averescu și d-l profesor A. C. Cuza. Pe generalul Averescu îl urmau foștii luptători, țărani și intelectualii demobilizați, cari, cu dreptate, cereau cuvînt hotărîtor în noua așezare a Statului; pe profesorul Cuza îl urma tot tineretul român, studenții, ai căror părinți făcuseră războiul și erau alături de gloriosul general. Ceea ce în Italia Mussolini, în Germania Hitler înfăptuiră după mari și grele lupte, în România cei doi oameni politici ar fi fost în stare să realizeze fără lupte politice interue, fără nicio rezistență serioasă. Singura condiție era să rupă toate legăturile cu jidanii și francmasonii, cu politicienii corupți și vinduți finanței jidovești. Ei n'au înțeles însă situația. Generalul se lăsă prins în mrejele politicianilor masoni și acțiunea sa rămase în fîgașul vechilor metode, lăsînd friu liber tuturor abuzurilor și afacerilor veroase ale cluburilor politice. Pe de altă parte, profesorul Cuza nu organiză, cu tineretul ce-l urma necondiționat și cu intelectualii, destul de numeroși, cari îl sprijineau, o acțiune pentru a opri dezastrul Ligii Poporului sau pentru a zmulge steagul din mîinile generalului căzut și a-l duce la izbîndă. Dimpotrivă el preferă să-și părăsească luptătorii și să cadă alături de prietenul său, răpus de politicieni.

Astfel, după împrăștierea și umilirea foștilor luptători și după destrămarea organizației L. A. N. C., în care își pusese tineretul și intelectualitatea naționalistă toate nădejțile, toată sarcina luptei împotriva dușmanilor neamului românesc și împotriva politicianilor vinduților căzu pe umerii conducătorilor studențimii formați suflatește în școala profesorului Cuza, dar neatînși, în domeniul practic, de mentalitatea politicianistă, ale cărei efecte dezastruoase le văzură cu ochii. De aci neîncrederea tinerilor în bătrîni, dușmânia lor, explicabilă prin decepțiile suferite, împotriva „vechei generații”. „Lupta împotriva bătrînilor” deveni o formulă de acțiune foarte utilă pentru închegarea unui front puternic și rezistent față de politicianismul corupt. Dar alături de conducătorii tineretului au rămas mulți dintre vechii luptători naționaliști, cari n'au vroit și n'au putut să-i urmeze pe cei doi bărbați politici dispăruți din tabăra naționalistă. Numărul acestor „bătrîni”, părinți și prieteni ai tinerilor luptători, crescînd neîncetat în măsură ce lanțul generațiilor tineretului universitar se întinse și în măsură ce conducătorii tineretului se apropiau ei înșiși de vîrsta bărbăției. Constituirea Senatului Legiunii în 1930 înseamnă sfîrșitul unui proces prin care ierarhia naturală între vîrste a fost restabilită, — fără a prejudicia pe cea de merit. Căpitanul ajutat de toți bărbați cari împreună cu el porniseră lupta și-a păstrat conducerea efectivă și activă, iar prin constituirea Senatului el și-a sporit prestigiul și se poate sprijini pe un corp organizat compus din bătrîni și în jurul căruia încep a se grupa toți „patres”, șefii familiilor cărora le aparțin tinerii legionari.

Înăuntrul Legiunii deci nu mai poate fi vorba de luptă între generații, și generalul Cantacuzino, căruia, în temeiul meritelor sale de ostaș viteaz și luptător naționalist intransigent, i se cuvîne în Senatul Legiunii locul de onoare, locul unei *princeps senatus*, a restabilit prestigiul bătrînilor, scăzut o vreme în ochii tinerilor din pricina nepriceperii celor doi oameni politici amintiți mai înainte. Lupta legionarilor deci nu este îndreptată împotriva bătrînilor, ci împotriva Jidanilor și politicianilor, fie ei tineri sau bătrîni. În partidele politice, liberal, țărănist etc., există o luptă între generații — pentru posturi și afaceri. Dar în tabăra dușmanilor neamului românesc domnește cea mai mare solidaritate între generații. Aici bătrînii îndeamnă tinerii cu bani și sfaturi la revoluție și distrugerea Statului nostru național și a Bisericii creștine, cei tineri se organizează și se pregătesc în vederea deslănțuirii războiului civil.

Legionarii, de toate vîrstele, vor ști să oprească și să doboare orice încercare de revoluție comunistă. În rîndurile lor nu există

luptă nici între clase sociale nici între tineri și bătrini. Și să nu uite dușmanii că bătrînii noștri de azi sunt toți ostași cu experiență, cari, în caz de nevoie, vor lupta alături de fiii lor conducându-i la biruință și învățîndu-i a privi moartea cu dispreț în față.

Plutarch din Chaeroneia (45—125 d. Hr.), un contemporan al împăratului Traian (care, după cum se spune, i-a acordat demnitatea de consul și a poruncit funcționarilor din provincia Achaia să nu întreprindă nimic fără a cere sfatul acestui înțelept), se ocupă într-o scriere de problema „dacă un bătrîn să facă politică“ (*εὐπροσβυτέρῳ πολιτευτέον*). Răspunsul său este afirmativ, cu condiția ca bătrînii să fi făcut politică din tinerețe, deci să-și fi dobîndit o experiență bogată printr-o activitate politică rodnică pentru patrie. Înțelepciunea lor, reflexiunea lipsită de patimă, vor asigura succesul oricărei acțiuni susținută de vitejia și avîntul tinerilor. „Tinereța e făcută să asculte, bătrîneța însă să poruncească și acel Stat este mai bine apărât unde sfaturile bătrînilor și lănoile tinerilor sunt la înălțime“.

După ce expune, prin exemple din istorie, serviciile ce le pot aduce bătrînii, Plutarch încheie: „Nu există deci nimic ce i-ar putea opri pe bătrîni să fie de folos patriei în diferite feluri cu însușirile lor cele mai bune, anume cu rațiunea, chibzuirea, cuvîntul deschis, prudența. Nu numai mîinile noastre, picioarele noastre și puterile noastre trupești aparțin Statului, ci mai ales sufletul și tot ce are sufletul mai bun, adică dreptatea, moderația, prudența. Cum aceste însușiri nu ajung la deplină dezvoltare decît tîrziu și încet, ar fi absurd dacă ele ar folosi numai casei, gospodăriei și altor bogății, iar pentru patria comună și pentru cetățeni ar rămînea nefolosite, mai ales că bătrîneța nu scade într'atita puterile trupești cît sporește priceperea pentru conducerea afacerilor publice“.

Iar pe generalul Gheorghe Cantacuzino, care în vîrstă înaintată a plecat în Spania pentru a lupta în rîndurile naționaliștilor, îl putem asemui bătrînului rege Agesilaos, despre care Xenofon zice: „Care tinerețe nu trebuia să rămînă departe în urma bătrîneței acestui bărbat? Cine oare a fost în floarea vîrstei așa de teribil dușmanilor ca Agesilaos la adîncă bătrînețe?“

Tralan Brăileanu.

Cartea Căpitanului.

După vrăjmași — perfecti maeștri în mutismul conspirației prin tăcere — desigur nu există: ea desigur nu a apărut. După o lună pentru o parte din presa naționalistă, ea este o carte ca ori care alta. O gazetută de dreapta nu a botezat-o oare cu numele „broșură“?

Ci (quasi) tăcerea în jurul acestei voluminoase „broșuri“ de aproape 500 pagini mari, este semnul cel mai rușinos al halului de haos masonic în care ne bălăcim. Căci nu există o carte mai eșită din înșuși pămîntul îndurerat al acestei țări, decît „Cartea Căpitanului“.

Este însuș urletul de desperare al nației romînești, zugrumată de concubinii politice noastre și stoarsă de spurcata împreunare politicianistă judeo-masonică, ce se aude de la prima pînă la ultima filă a acestei cîrți de foc, de lacrimi, de suferințe și blesteme. Din Cartea Căpitanului se desprinde un duh clocotitor de eroism răzbnător și cuceritor cum de mult n'a mai răsunit în graiul romînesc.

În sobrietatea stilului grăbit — „eu n'am timp de pierdut“ — ne declară *verde* Căpitanul, *se cuprinde cea mai dureroasă epocă*: este lupta neînțeleasă, înăbușită prin cele mai infernale mijloace ale francmasoneriei din România — lupta tineretului acestei țări, părăsită pînă și — cu puține excepții — de propriii ei părinți trupești și sufletești.

Ca în ori ce luptă, cu jertfa singelui biruința nu-l departe. Și precum Făt-frumos se adăpa cu putere din polobocul zmeilor, la fel tineretul verde de astăzi și de mine, va afla în cartea „Pentru Legionari“ o carte durată — vorba vechilor preoți ai Egiptului — din „Cuvinte de putere“, una din acele cărți ce se scriu odată la un veac: o carte plină de sănătate morală, de eroism și de marș spre biruință.

Deaceea: să o citim cît mai mult și cît mai mulți, căci „Cartea Căpitanului“ este cea mai bună ȘCOALĂ A FAPTEI

Prof. univ. I. Al. Ștefanovici.

Tabere și Șantiere

Taberele, școlile de educație legionară, s'au închis odată cu sfârșitul vacanțelor. Unele dintre ele și-au continuat după această dată activitatea cel mult sub forma de șantier, pentru a pune la punct lucrările de ordin material rămase neterminate. Dar și șantierele și-au suspendat activitatea din cauza timpului înaintat.

Suntem, așadar, la sfârșitul unei munci încordate și grele, dar plină de roade. Și ca la orice sfârșit, e bine să facem un bilanț. Despre tabere s'a mai vorbit în „Insemnări.” S'a scos în evidență mai ales aspectul educativ al acestora, s'a arătat rolul lor covârșitor în formarea unui tip psihic unitar, în crearea unui cetățean virtuos, așa cum o cer timpurile și nevoile acestui Neam, și în adîncirea noii spiritualități. Nu mai revenim asupra acestor chestiuni. Vroim să arătăm un alt aspect al taberelor de muncă și mai ales să precizăm însemnătatea șantiierelor în viața satelor.

I.

Taberele de muncă n'au o influență numai asupra Legionarilor, asupra celor ce-și fac educația în sinul lor. Ele sunt și un admirabil mijloc de educație a opiniei și spiritului public. Chiar cei ce au luat numai un contact trecător sau de suprafață cu ele n'au scăpat influenței lor. Nu e vizitator, indiferent de credințele lui politice, care să fi trecut printr'o tabără și să nu fi rămas uimit de cele văzute acolo. Aproape fiecare oaspe a înțeles să sprijine cu obolul lui această activitate inedită în viața Neamului nostru.

Una din boalele de care suferim e fără indoială lipsa de încredere în propriile noastre forțe. Și nu e una din cele mai puțin grave! Un popor își poate pierde bogățiile, o parte din teritoriu, independența etc. și să nu fi pierdut încă totul.

Din moment însă, ce l-a părăsit încrederea în puterile și viitorul său, el a pierdut, iremediabil, totul. Aceasta e cea mai mare primejdie ce amenință atit individul cit și colectivitatea în momente de criză, de slăbiciune. Neamul românesc trece, netăgăduit, printr'o astfel de criză. Pătura conducătoare a pierdut de mult încrederea în viitorul acestui Neam. Ea, însă, se consolează cu convingerea că nu poate fi altfel și se mulțumește să salveze cel puțin interesele ei. Scepticismul acesta, distrugător de elan și voință, a depășit cercul conducătoare și s'a lăsat la fund, infiltrîndu-se și în sufletul masei populului. Nu știu dacă Neamul românesc este pregătit pentru „democrație” și pentru folosirea votului universal. Se poate că da; se poate că nu. Problema aceasta interesează acuma mai puțin. Un lucru însă e cert: Masa populului românesc a minuit votul universal în mod uimitor de înțelept. A încercat toate partidele de „Guvernămînt”; a încercat tot ce omeneste s'ar fi putut face pentru a remedia ceva. Situația, însă, nu s'a schimbat intru nimic. S'au schimbat numai măștile și figurile! După aceste experiențe dureroase pe care le-a făcut poporul „suveran”, nu putea urma, în

sufletul său, decit desnădejdea cea mai deplină. Orice inițiativă, oricît de frumoasă ar fi, pornită dela un om de bine, nu putea găsi răsunet în sufletul demoralizat al cetățeanului român. El nu se mai lasă sedus de nimeni și de nimic.

Viața spartană din tabere, munca dezinteresată, traiul comun și la fel pentru muncitorul manual ca și pentru cel intelectual, viața plină de bărbăție și încredere de acolo, n'au putut să nu miște sufletele. Nu sunt puțini aceia — și mă refer numai la adversarii Legiunii — cari să nu fi exclamat, în momentele lor de sinceritate, că singura nădejde a țării o constituie mișcarea legionară. Nu este acesta un fapt de minimă importanță, mai ales dacă ne gîndim că acest început de încredere în posibilitățile de viitor ale acestui Neam prinde rădăcini adînci și în masa mare a populului. Este, fără indoială, începutul încrederii și elanului romînesc cari vor ridica acest popor pînă la cele mai înalte culmi ale puterii și creației sale.

Ceeace sporește însă această încredere în sufletul tuturor și o potentează pe zi ce trece, sunt faptele, rezultatele materiale ale activității din tabere. Lumea cunoaște puțin din transformarea sufletească a celui ce muncește în tabără, aceluia ce participă organic la această germinare de viața nouă. Ea neglijează acest fenomen de primordială importanță, din imposibilitatea de a-și da seama de el și nu sesizează decit lucrările materiale. Și acest fapt numai, de mai mică însemnătate, afectează destul de puternic, adeseori pînă la zguduire, sufletul celor ce încă nu l-au pierdut cu desăvîrșire. Insuși Guvernul țării n'a putut scăpa de influența magică și de puterea de uluire a ceea ce s'a realizat, din punct de vedere material, prin aceste tabere. Exemplu avem în năzuința lui de a utiliza astfel de tabere pentru „refacerea” materială a țării.

Autoritățile Statului, Județului sau Comunei au absentat din acest punct de vedere (fîndcă numai de acesta e vorba acuma), dela cele mai imperioase îndatoriri, sub pretextul lipsei de fonduri. Au rămas sate fără școli, fără biserici, fără drumuri, părăsite în voia inițiativei particulare, care s'a stins odată cu Voevozi și cu oamenii de bine ai acestui Neam. Justificarea acestei totale absențe o găseam conducătorii noștri mereu în aceeaș frază, devenită în urmă lozincă: „Nu sunt fonduri.”

Lozincă aceasta, însă, n'a putut fi mult fluturată pentru a minți lumea. Cineva, unul singur, se ridică contra ei și dovedește exact contrariul: pentru refacerea materială a țării, mi-e imi trebuie credință și spirit de jertfă numai. Eu n'am nevoie de bani, ci de suflet.

Noua lozincă a fost pusă în practică și a dat rezultatele așteptate de acest mare Educator. Și pentru a dovedi această susținere, să luăm la întimplare, un exemplu ce-mi este mai bine cunoscut: Biserica „Arhanghelul Mihail” dela Rădăuți, ridicată de tabăra legionară „Traian Brăileanu”.

La 18 Martie 1936 se încheie contractul de arendă a terenului pentru facerea cărămizilor. Se plătește

55 lei pentru lutul ce va intra in 1000 cărămizi. La 19 Martie crt. se deschide tabăra sub forma de șantier pentru pregătirea lucrărilor ce vor urma. La 1 Mai se deschide oficial și ia denumirea: Tabăra legionară „Prof. Traian Brăileanu.“ Conducerea o are ajut. comandant legionar Cristofor Rusu, Șeful jud. Rădăuți; supravegherea și îndrumarea sunt rezervate comandantului legionar Vasile Iasinschi, Șeful regiunii de Nord. Fondul inițial: Lei 1000 (una mie), sumă luată din cassiera organizației județene. Se pornește la drum cu o mie lei!! Doi oameni săraci vreau să ridice o biserică de proporții mari *cu suma de lei 1000 (una mie)*!

Desigur, caz fără precedent în toată istoria clădirii bisericelor! Lipsa banilor însă e înlocuită cu o putere mult mai mare decât toate bogățiile din lume: cu credința în conducător, în biruința legionară și în Dumnezeu. Iată ordinul de zi cu care se deschide Tabăra:

„Dumnezeu a creiat lumea din nimic. Noi legionarii partidului „Totul pentru Țară“ vom clădi România de mine — legionară și creștină — din credința în Dumnezeu, din iubirea nemărginită pentru Căpitanul nostru și din partea noastră de jertfă, începînd cu D-l General Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul și continuînd pînă la copilul dornic să trăiască o viață nouă și liberă pe acest binecuvîntat pămînt, azi plin deomidă.

Comanda acestei tabere o are camaradul nostru Cristofor Rusu.

Recomand înțelegere frățească și dragoste de muncă. Iubiți munca și fiți siguri că Arhanghelul Mihail, Ocrotitorul nostru din ceruri, ne duce la biruință“. *Vasile Iasinschi.*

În primele zile, Legionarii se adăpostesc sub cerul liber. În curînd, însă, vor avea cabana lor proprie pentru dormit și toate accesoriile unei gospodării și ale unui șantier de cărămidărie. (Tabăra s'a împărțit în două șantiere: unul destinat pentru facerea de cărămidă, care începe la 1 Mai, iar al doilea e destinat lucrărilor de la biserică. Acesta din urmă se va deschide mai tirziu). Garnizoana Margina aduce cu trei căruțe lemn de construcție. Într'o zi cabana e terminată. Pînă la 11 Mai sunt terminate și celelalte lucrări necesare instalării taberei ca: bucătăria, două magazii de alimente, două fîntîni a 8 m adîncime, construirea cuptorului de ars var etc. La orele 5 p. m. ale zilei de 11 Mai se bate prima cărămidă. Pînă la orele 9 seara, *13 legionari* bat 1700 cărămizi. Munca e grea. Iată și programul zilnic de muncă și de viață al Taberei:

- Orele 4, Deșteptarea.
- Orele 4-4.10, Îmbrăcat, spălat, facerea patului.
- Orele 4.10-4.30, Exerciții de gimnastică și ridicarea drapelului
- Orele 4.30-7.30, Muncă pe șantier cu 10 minute repaos la fiecare oră.
- Orele 7.30-8, Dejunul.
- Orele 8-11.30, Muncă pe șantier cu acelaș repaos.
- Orele 11.30-12, Prînzul.
- Orele 12-3.30, Odihnă obligatorie.

- Orele 3.30-7, Muncă pe șantier cu acelaș repaos.
- Orele 7-7.30, Raportul — scoborirea drapelului.
- Orele 7.30-8, Cina.
- Orele 8.30-10, Ședință de educație legionară.
- Orele 10.30, Stingerea.

Fizic, se muncește mai mult de 10 ore pe zi. Activitatea zilnică din tabără, însă, trece de 12 ore.

Pentru bunul mers al ei, Tabăra din Rădăuți are organizate următoarele funcțiuni:

1. Conducerea Taberei în persoana unui șef, numit pentru tot timpul taberei.
2. Ofițerul de serviciu, numit de șeful Taberei, de regulă pe 24 ore.
3. Legionarul de serviciu, numit tot pe 24 ore. Aceștia doi din urmă se ocupă de toate chestiunile de ordin ad-tiv, îngrijesc de executarea ordinelor pe cari le dă șeful Taberei și supraveghează munca și viața din Tabără.
4. Serviciul bucătăriei e îndeplinit săptăminal de cite o cetățue.
5. Serviciul aprovizionării e îndeplinit tot săptăminal de cite un cuib.

Pentru a avea evidență asupra bunului mers al taberei, spre a putea supraveghea minuirea fondurilor în vederea unei cit mai bune administrări, și mai ales în scopul de a da posibilitate tuturor să se convingă de cinstea și corectitudinea legionară, Tabăra din Rădăuți, ca orice tabără de altfel, are următoarele registre:

1. Registrul ordinelor de zi, în cari se trec toate dispozițiile pe cari le dă șeful Taberei sau șefii săi erarhici.
2. Registrul cassei, în care sunt trecute toate veniturile și cheltuelile Taberei. El este în păstrarea șefului Taberei.
3. Registrul de donații, în care se trec toate donațiile în bani sau natură. Ofițerul de serviciu îl are în păstrarea sa.
4. Registrul în care sunt trecuți toți legionarii prezenți în Tabără. Ofițerul de serviciu îngrijește de ținerea lui la zi.
5. Registrul socotelilor zilnice, în cari sunt trecute în special cheltuelile necesitate de viața zilnică a Taberei.
6. Registrul în care se ține socoteala cărămizilor vindute, a celor transportate la șantierul „Biserica“ ca și a numărului cărămizilor bătute zilnic.
7. Registrul în care fiecare legionar își trece, la plecarea sa, impresiile dobîndite în decursul vieții și muncii sale în Tabără.
8. Registrul în care și vizitatorii scriu impresiile lor referitoare la această Tabără.

Dau citeva citate, care-mi par mai elocvente, din aceste registre.

Din Registrul ordinelor de zi:

„13 Iulie 1936.

Se numește ofițer de serviciu pe Tabără legionarul . . .
 misionarul Taberei.

Ofițerul de serviciu va căuta ca pînă la sfîrșitul săptăminei acesteia, cuptorul să fie gata clădit, uns și să fie dat focul mic.

Se va continua cu bătutul cărămizii pentru al treilea cuptor.

Cr. Rusu

Ordinul a fost executat cu 24 ore înainte de termenul prescris. Ordinul șefului este considerat întotdeauna de Legionari ca un imperativ de mare importanță, iar îndeplinirea lui ca o chestiune de onoare și de vrednicie pentru ei.

Un altul, tot din acest registru, cu data de 19 August 1936, dat în urma unui act de vrednicie legionară :

Citez cu ordin de zi pe întreaga tabără Ofițerul de serviciu, Nițu Vasile, care prin felul organizării echipelor de lucru a reușit să bată 9336 cărămizi pe ziua de azi. A bătut recordul pe tot timpul funcționării taberei.

Cr. Rusu.

Dau câteva și din registrul vizitatorilor :

„13 Iulie 1936.

Legionarii, ca pretutindeni și aici la muncă și jertfă. Trăiască Legiunea și Căpitanul,

*Tratan Brăileanu
Emilia Brăileanu*

„10 August 1936.

De cite ori pășesc într'o tabăra de muncă, îmi dau seama cît de însemnată este atmosfera de înălțare sufletească care se creiază în ea prin muncă și disciplină.

Trăiască Legiunea și Căpitanul,
Neagoe I. Flondor.

„16 August 1936.

Am citit ce-a scris Flondor mai sus și sunt complet de părerea lui, cu adăugirea că nici odată de 3 ani de cînd inspectez tabere, șantiere și cărămidării, n'am dat peste o muncă mai serioasă și mai mare ca această cărămidărie. Este și mare și face cărămizi ireproșabile.

General Gh. Cantacuzino.

Din registrul „Cărămizilor“, scoatem următoarele date :

La 11 Mai, se bat 1700 cărămizi, în 4 ore, de 13 legionari.

La 27 Mai — 3200; la 14 August — 6182, iar la 19 August — 9336. Acestea sunt recordurile înregistrate la acest șantier.

Odată cu perfecționarea legionarilor în această meserie, cărămida se bate în cantități mai mari și calitatea e din ce în ce mai bună. Dela 11 Mai pînă la 1 Octombrie se bat 220.000 cărămizi, cari au fost arse consecutiv în patru cuptoare. Primul la data de 21 Iunie; al doilea la 18 Iulie; al treilea la 15 August; iar cel de al patrulea la 1 Octombrie.

Munca a fost prestată de 620 legionari. În medie au fost pe șantier, la lucru, între 25—30 legionari pe zi.

Cele 220.000 cărămizi au fost repartizate în felul următor :

75.000	buc.	au intrat la construirea bisericii.
79.000	„	au fost vindute.
9.000	„	au fost întrebuințate la învelișul cuptorului.
3.000	„	au servit la construirea bordeiului de iarnă, la șantierul „Cărămidărie“.
1.500	„	la cel dela „Biserică“.
2.000	„	s'au stricat la scosul din cuptor.
2.000	„	rămase rest la biserică.
500	„	donate legionarilor săraci.
48.000	„	rămase pe șantier și sunt destinate pentru vînzare.
<hr/>		
220 000	total.	

La 13 Iulie se deschide șantierul „Biserică“, prin sfințirea locului și fixarea crucii.

Biserica se clădește în cartierul „Oborul nou“ pe un lot de 2 parcele, cu o întindere de 16 prăjini. Opt dintre ele, cari constituiau în același timp singura avere a cam. Cr. Rusu, sunt donate de dinsul bisericii, iar opt sunt cumpărate.

Lucrarea a mers repede. Dela 13 Iulie pînă la 17 ale aceleiași luni, s'au efectuat toate lucrările de instalare și funcționare a noului șantier. La 20 Iulie s'a terminat de săpat temelia bisericii și groapa de var. La 22 Iulie începe turnarea betonului, iar la 8 August temelia este terminată. La 9 August are loc sfințirea temeliei și solumnitătea îngropării Uricului. Dela 9 August pînă la 23 August, lucrările sunt suspendate în vederea uscării temeliei. La 24 August lucrările sunt suspendate în vederea uscării temeliei. La 24 August începe ziditul bisericii. De acum lucrarea merge văzînd cu ochii. Brațele legionare nu mai ostnesc. În mai puțin de o săptămînă zidul s'a ridicat pînă la ferestre. La 30 Septembrie s'a ajuns la acoperiș. La 20 Octombrie zidăria este terminată. Dela această data pînă la 31 Octombrie se pregătește materialul lemnos pentru acoperiș.

La 1 Noembrie tabăra se închide, pentru a se redeschide la vară, cînd biserica va fi terminată în întregime.

Lucrările de pînă'n prezent au fost efectuate prin munca gratuită a citorva sute de legionari, prestată în decurs de mai multe luni. Inataără de aceasta, a fost nevoie și de bani pentru a face față unor cheltueli ce n'au putut fi suprimate prin brațele legionare. Le indicăm aici, extragîndu-le din Registrul Casei :

1.	Chiria pămîntului (pentru 220.000 cărămizi)	lei	12.100
2.	Plata specialiștilor dela șantierul „Cărămidărie“	„	18.370
3.	Costul materialului întrebuințat la instalarea acestui șantier	„	9.020
4.	Transportul nisipului necesar pt. facerea cărămizii	„	3.447
5.	420 m ³ lemn de brad pt. ars cărămida	„	42.937
6.	Întreținerea bucătăriei la ambele șantiere din fondul „Donații pentru masă“	„	9.339
7.	Cumpărarea unei parcele de 8 prăjini pt. biserică	„	25.000
8.	Transportul cărămizii la biserică	„	1.725
9.	Materialul lemnos și de fier necesar construirii bisericii	„	20.998

10. 12.400 kg. ciment pentru temelie	Lei 30.270
11. Plata zidarilor specialiști la biserică	" 7.840
12. Un vagon de var	" 9.821
13. Intreținerea camionetei	" 4.221
14. Cheltueli diverse	" 5 012
<hr/>	
Total lei 200.100	

De unde s'au scos acești bani, cînd știut este că s'a plecat la drum numai cu 1000 lei? Cei de rea credință vor susține, mai de parte, că la mijloc sunt fonduri suspecte... Noi informăm numai pe cei de bună credință, arătîndu-le misterul adunării celor două sute mii lei și mai bine.

1. *Serbări:*

Serbarea din 31 Mai 1936 dela Rădăuți	lei 22.415
Serbarea din Iulie 1936 dela Margina	" 500
Serbarea din Iulie 1936 dela Horodnic de Sus	" 1.400
Serbarea din Iulie 1936 dela Voitinel	" 593
Serbarea din 15 August 1936 dela Rădăuți	" 12.602
Serbarea din August 1936 dela Putna	" 700
Serbarea din August 1936 dela Horodnic de Sus	" 530
Serbarea din August 1936 dela Horodnic de Jos	" 800

2. *Cărămidă vîndută:*

79.000 bucăți	" 63.200
-------------------------	----------

3. *Donații pentru alimentarea taberei:*

a) La cărămidărie	" 7.815
b) La biserică	" 1.793

4. *Donații pentru biserică:*

a) Chitanțier No. 1	" 29.688
b) Chitanțier No. 2	" 19.710
c) Chitanțier No. 3	" 1.320

5. *Cărămidă pe arie, în curs de vînzare:*

48.000 bucăți à 0.80 buc.	" 38.400
<hr/>	
Total lei 201.466	

Scăzînd totalul cheltuelilor din totalul veniturilor, bilanțul financiar al taberei se soldează cu un excedent de 1.366 lei.

Biserica s'a ridicat, însă, prin munca legionară. S'a lucrat în total 3492 zile de către 630 legionari. Legionarii au muncit în tabără între o zi și 81 de zile. Recordul l-a bătut ajut. comandant legionar Pantelimon Prelipcean cu 81 zile,

Din 70 garnizoane cite are jud. Rădăuți, au contribuit la ridicarea Bisericii 41, cu cite 30—40 legionari.

Numărul de 630 legionari cari au trecut prin tabără, repartizat după profesioni, ne dă următorul tablou:

436 agricultori	6 învățători	2 farmaciști
72 muncitori	6 avocați	2 preoți
50 meseriași	5 licențiați	1 asistent univ.
29 studenți	4 funcționari	10 div. profesioni
7 F. d. C.		

Dau aceste date fără nici un comentariu. Cetitorul va deduce multe din ele.

Aceștia sunt ctitorii Bisericii „Arhanghelul Mihail” din Rădăuți. Prin munca lor, prestată în decurs de 3492 de zile, au durat pentru veacuri un locaș de rugăciune și de slăvire lui Dumnezeu.

Clădirea Bisericii s'a început dintr'o atmosferă protivnică și de mare neîncredere. Chiar și binevoitorii Legiunii credeau că e o încercare aventuroasă care va eșua. Cu o mie lei nu se poate ridica o biserică, argumentau dinșii. Ce să spun de adversari? Însăși conducerea Parohiei orașului s'a opus din răspuneri ridicării Bisericii, pe motiv că nu e nevoie de o nouă Biserică în acest oraș. Ceilalți adversari? Mai bine să nu vorbesc de ei.

Conducătorii, însă, au luat o hotărîre și n'au înțeles să abdice dela ea. Au înfruntat neîncrederea binevoitorilor, adversitatea dușmanilor, lipsa de bani și au perseverat în hotărîrea și credința lor că trebuie să biruiască.

În prima lună a mers greu. Donațiile veneau cu anevoie și n'ajungeau nici pentru întreținerea spartană a legionarilor. Se lucra apoi la facerea cărămizii, o muncă fără rezultate imediate, care să frapeze atenția vizitatorilor. Încetul cu încetul, însă, roadele efortului legionar se impun atenției publice. La 21 Iunie se dă foc primului cuptor. La 13 Iulie se sfințește locul unde se va ridica Biserica. Binevoitorii încep să-și recapete încrederea, iar adversarii să dezarmeze. Încep să curgă donațiile și să se îndesească vizitele. Cînd temelia a fost gata și s'a început ridicarea zidului, lumea a rămas uluită de rapiditatea cum se înalță o Biserică de brațele legionare. Într'o zi, spre sfîrșitul lucrării, i-a părut comandantului Iasinschi că înălțarea zidului nu merge îndeajuns de repede. A mobilizat, a doua zi, garnizoana orașului, și pînă seara, lucrările au fost terminate într'o atmosferă de mare entuziasm.

Adversari și prieteni s'au convins cu toții că se poate reface și în alt mod țara aceasta. S'au dumerit, apoi, cu toții de puterea formidabilă a efortului legionar. S'au convins însfîrșit, în sinea lor, că nu e posibilă înălțarea țării decît pe calea unui minim de sacrificiu personal. Mai presus de toate, însă, s'au convins că are cine s'o facă.

Tabăra legionară „Prof. Traian Brăileanu” din Rădăuți a constituit, prin rezultatele materiale pe care le-a dat, un mijloc de educație a spiritului și a opiniei publice dintre cele mai covîrșitoare. S'a sădit în sufletele tuturor germenii încrederii în posibilitățile infinite de înfăptuire ale acestui Neam. A arătat apoi, că Neamul românesc e departe de a aluneca în prăpăstie și că din sinul lui se ridică uriaș o mișcare de refacere morală și materială a țării.

Acestea sunt numai o parte din rezultatele bune pe care le-a dat tabăra. Ele sunt, e adevărat, de o importanță redusă în raport cu educația pe care au primit-o membrii ei, dar îndeajuns de mare ca să fi meritat scoaterea lor în evidență.

II.

Taberele au o valoare mai mult educativă, fără să neglijeze rezultatele materiale. Șantierelor din contră, urmăresc mai mult rezultate practice. Ele sunt menite refacerii materiale a satelor, acolo unde autoritatea lipsește dela datoria ei. De dată mai recentă ca taberele, șantierelor par să se fi încetățenit și ele cu desăvîrșire, mai ales în lumea satelor. În anul trecut, Regiunea de Nord n'a avut nici un șantier, deși ordinul Căpitanului apăruse primăvara. Astfel de lucrări nu se obișnuiseră pînă la acea dată, așa că lumea s'a arătat neindeminatcă în pregătirea și executarea lor. După un an s'au schimbat multe. Regiunea de Nord numără la 80 șantiere, dintre care jud. Rădăuți a inițiat și condus 30, iar jud. Cernăuți, cu tot terenul arid, 14.

Cele 30 șantiere din județul Rădăuți au înălțat 13 troițe și 8 monumente în beton, închinat parte eroilor căzuți în războiul mondial, parte celor căzuți în războiul actual, dus contra barbarilor din lăuntru; au săpat 9 fîntîni, dintre care una adîncă de 24 m, pe dealul Crucii, din Rădăuți, care a costat 15 mii lei și două luni de muncă prestată de cuibul „Tudor Vladimirescu“, au îngrijit un cimitir, au ridicat 3 case, la trei familii sărace din com. Cîndești a căror gospodării au ars în timpul incendiului care a mistuit 30 case din acea comună, au renovat din temelie biserica din satul Verpole, au turnat temelia unei capele în Seletin și în sfîrșit, au captat un izvor în comuna Straja. Acesta a fost cel mai mare șantier din județ. Munca a durat două luni și a fost prestată de 200 legionari. Zilele de lucru se ridică la 600. Izvorul a fost captat într'un monument de beton armat, terminat cu o cruce și poartă numele lui Sterie Ciumetti, românul macedonean ucis, în timpul prigoanei, pentru marea lui credință în Căpitan și în viitorul Neamului său.

Județul Cernăuți a turnat două temelii de biserici, una în oraș, în suburbia Mănăstiriște, alta în Cuciurul Mare; a clădit o capelă în suburbia Clocucica; a ridicat 10 monumente în beton și 3 troițe în memoria legionarilor căzuți, a săpat 5 fîntîni și a construit o casă unui țaran reîntors recent din Siberia.

Acesta e felul lucrărilor executate prin Șantierelor legionare. Le-am indicat aici, pentru a putea scoate mai ușor în evidență însemnătatea Șantierelor în viața satelor.

Simpla enumerare a lor nu spune prea mult. S'au făcut doar lucrări și mai mari, în diferite sate, de către Autoritățile Statului și nimănui nu i-a trecut prin gînd să le afișeze ca evenimente de importanță deosebită. De ce le-am scoate în evidență pe cele împlinite de Legionari? Intrucit acestea din urmă prezintă o importanță deosebită?

Ca să putem răspunde la aceste întrebări, trebuie să vedem care sunt deosebirile ce există între împlinirile legionare la sate și cele ale Autorităților.

Trebuie să recunoaștem cu durere, din capul locului, că aceste din urmă lipsesc aproape cu desăvîrșire. Comunele nu găsesc fondu-

rile necesare pentru plata funcționarilor săi și pentru întreținerea submediocră a drumurilor sale. Județul și Statul, la rândul lor, n'ajung să facă față nevoilor ce apasă direct asupra lor. Autoritatea, în general, nu construiește nimic la sate. Există, e adevărat, cite o campanie pentru ridicare de școli, care se sfîrșește cu citeva clădiri ne terminate, sau cite o campanie de reparare a șoselelor, care începe cu lovitura de tirnăcop dată de vreun Prim-ministru, și care sfîrșește cu citeva căruțe de prund aruncate la întîmplare. Dacă orașele își schimbă aspectul, datorită inițiativei particulare, care clădește mult, satele rămîn ceea ce au fost înainte de 20, 50 sau chiar o sută de ani. Autoritatea lipsește dela datoria ei, fie că nu poate, fie că nu vrea. În acest caz, Șantierelor legionare vin să înlocuiască insuficiența inițiativei și faptei publice. Cel mai plastic exemplu îl avem în Comuna Straja, unde un pârîu, ce se scurgea din munte, se revărsa într'o baltă pestelențioasă, chiar la marginea drumului. În timpul ploilor, Șoseaua Națională era inundată de revărsarea lui pe distanța de 200 m. Comuna nu s'a gîndit să-l capteze. Legionarii au rezolvat problema pe calea unui șantier. Și ce operă frumoasă au împlinit ei și din punct de vedere estetic! Și cu cit mai inactivă e autoritatea, cu atît mai puternic țîșnește fapta legionară. Numai Jud. Rădăuți are peste 30 șantiere cu 37 lucrări terminate și sfințite. Fără îndoială că șantierelor legionare tind să înlocuiască în această direcție insuficiența autorității. Anul trecut n'a fost nici unul în 8 Județe din Nord; anul acesta am avut 30 într'un singur Județ. Cine cunoaște întrecerea dintre sate și rivna legionarilor de a face o faptă bună, știe că ele se vor înmulți considerabil în vara următoare. Peste doi ani, fiecare sat va fi un șantier uriaș pentru ridicarea lui materială.

Șantierelor sunt inițiate și conduse de țărani. Munca este prestată tot de dinșii. Cunoașteam pe țaran ca lipsit complet de interes pentru binele public și de cel mai elementar spirit de inițiativă. Dintr'o dată îl vedem deschizînd șantiere, în interes obștesc, din propria lor inițiativă, cu toată împotrivirea autorităților locale și cu toată adversitatea, sau, cel puțin, indiferența intelectualilor din Județ. Singuri pornesc la fapte, ridicînd cruce, săpînd fîntîni, și turnînd temelii pentru durarea de biserici. Și toate acestea fără plată, fără încurajare din partea autorităților sau a conducătorilor sătești. Din contra, cu toată teroarea morală exercitată de aceștia.

E un fenomen pe care nu-l întîlnim în toată istoria acestui popor. E adevărat că trecutul nostru e bogat în fapte mari săvîrșite de Voevozii și Boerii noștri.

Erau, însă, fapte ce-și aveau la bază un efort individual, îndeajuns de explicabil de altfel, dacă ținem cont de situația socială a lor. Șantierelor, însă, ne pun în fața unor eforturi colective, prestate de țărani, de clasa socotită ca cea mai incultă și mai puțin înțelegătoare pentru interesele Comunității românești. Deosebirea nu poate scăpa nimănui din vedere, iar importanța fenomenului trebuie subliniată. Ceva s'a schimbat în lumea satelor și cu siguranță mai mult ca în orice oraș, poate chiar mai mult decît într'un centru univer-

sitar: Țăranii reiau tradiția glorioasă a Voevozilor români, din inițiativa lor și sub proprie conducere.

Șantierul apoi structurează și adîncesc un început de puternică solidaritate românească. În jurul faptei săvîrșite în comun, se cristalizează conștiința apartinerii unei comunități. Cei ce au dat obolul lor de muncă, se simt legați unul de altul și toți la un loc față de scopul în slujba căruia s'au găsit în zilele lor de muncă comună. Șantierele înlătură certurile și dezbinările sătești, transformînd satele în adevărate comunități morale.

Dar educația pe care o dobîndesc țăranii pe calea acestor șantiere? Spirit de inițiativă, capacitate de conducere, spirit de jertfă pentru comunitate și aproapele său, convingerea că Neamul românesc nu poate fi ridicat decît prin munca și jertfa tuturor, tendința spre desăvîrșire a fiecăruia ca om și ca cetățean, respectul pentru bunurile publice, sunt lucruri ce nu pot fi trecute cu vederea. Într'un sat unde a pătruns șantierul și cu el spiritul legionar, nu arareori auzi următoarele judecăți de valoare: „Aceasta nu poate face un legionar“, „Aceasta nu e demn de un legionar“. Există la sate un început de orgoliu al faptei bune și al unei conduite demne, datorit șantierului legionar care a zguduit adînc conștiința țaranului român.

Pe mulți binevoitori ai păturei de jos i-a preocupat problema ridicării satelor din toate punctele de vedere. S'a crezut că improprietățile va rezolva problema economică, înmulțirea preoților și a învățătorilor, precum și diferitele societăți culturale pe cea a culturii și a moralei, răspîndirea serviciilor publice problema asistenței, iar votul universal pe toate la un loc. Cîte speranțe, atîtea deziluzii! Inițiativele frumoase, destul de rare de altfel, — au fost compromise de germenii politicianismului. S'a mai făcut și o greșeală de raționament. Binevoitorii țărănimii au crezut că vor putea ridica satele prin vorbe și prin forme. Toate inițiativele sătești, dela cooperative și pînă la societățile culturale, au rămas forme fără conținut. S'au ofilit repede, pentru că rădăcinile n'au fost înfipte în pămîntul dătător de sevă. Au fost suspendate în vînt și alimentate, în cazul cel mai bun, numai de credința inițiatorilor, cari se limitau la o persoană sau două, dornică și ea, de cele mai multe ori, să-și rezolve propriile ei interese și ambiții, pe această cale.

Toți doreau reforme adînci, cari să transforme satele, dar își închipuiau că acest lucru se poate face pe cale rațională. Epoca de după războiu, bogată în tot soiul de experiențe, a convins pe cei de bunăcredință că sistemul acesta a eșuat. Țăranul a rămas ceea ce a fost, iar viața satelor se scurge mai departe în ritmul ei „tradițional“. S'ar putea chiar spune că lucrurile au mers înspre mai rău.

Spiritul legionar, însă, pe măsură ce se impune în viața satelor, schimbă atît pe individ cit și viața colectivă. Sunt sate cari, după un an dela infiltrarea legionarismului, nu mai pot fi recunoscute. Să nu vorbim decît despre Comuna Cuciurul-Mare, care poate mobiliza oricînd, pentru o faptă bună, două mii de legionari în front. Și acest spirit se răspîndește și se adîncește tocmai prin aceste Șantiere. Comuna despre care vorbim a făcut vara aceasta cinci fapte bune:

a cumpărat un clopot și o icoană, a înălțat trei cruci în beton și a turnat o temelie pentru ridicarea unei biserici. Într'o singură vară, la începutul infiltrării spiritului legionar, s'a făcut pentru binele public, din partea sătenilor, mai mult decît în tot trecutul acestei comune. Anul trecut nu s'a făcut nimic; anul acesta lucrările pe cari le-am văzut. Anul viitor va fi și mai bogat în astfel de fapte. Satele s'au luat la o adevărată întrecere. E o rușine pentru Comuna care n'a făcut nici o faptă bună, precum odinioară era rușine pentru comuna care nu avea bălăuși și betivani renumiți.

Dacă anul acesta s'au făcut prin aceste șantiere lucrări de o valoare materială mai redusă, din cauza numărului mic de Legionari, din cauză că spiritul legionar n'a putut desăvîrși, într'un an sau doi, pe adeptul acestei credințe și din cauză că ne găseam în fața unui început de faptă inedită în viața acestui popor, anii viitori însă, pe măsura ce aceste cauze vor fi înlăturate, vom asista la lucrări de importanță covîrșitoare. În afară de aceasta, tocmai prin aceste lucrări, spiritul legionar se va impune cu desăvîrșire în viața satelor.

Spiritul legionar nu se adresează rațiunii sau intereselor țaranului, ci sufletului lui. Aici găsim misterul transformării actuale a satelor. Noua viață se bazează pe credință; ea însăși este o credință, un fel de a fi. Numai însușind țaranului un crez, poți face ceva din el, sau mai bine zis, poți face tot ce vrei. Politicianul l-a deprins cu toate decăderile morale. Spiritul legionar, din contră, merge pe calea opusă politicianului și va reuși să creeze din sate citadele de românism și de cultură și civilizație autohtonă. Toate problemele sătești, dela cele economice și pînă la cele culturale, își vor găsi rezolvirea lor firească pe această cale a credinței, care frămîntă sufletul țaranului, însutindu-i efortul lui îndreptat spre faptă bună. Șantierele nu sunt decît concretizarea acestui efort colectiv. Ele sunt apoi, cel mai bun mijloc pentru răspîndirea și adîncirea credinței legionare. Ele sunt adevăratele Universități populare, singurele adevărate, pentru că numai acestea au viață și pentru că numai acestea ne pot da roadele pe cari le dorim. D-l Eugen D. Nicolau, într'o broșură intitulată „Problema ridicării Satului Românesc“, analizînd starea socială a satului românesc, evită să discute ar și „tehnica ridicării satelor“. Propune totuși „să se înființeze în diversele părți ale țării, instituții cari să experimenteze la sate o tehnică nouă, pentru ridicarea lor culturală, economică și sanitară“ (pg. 23.)

Autorul acestei broșuri păcătuiește ca și toți ceilalți binevoitori ai satelor. El vede răul în defectuositatea tehnicii și nu în lipsa unei credințe care să răscolească satele, care să le transforme întîiu sufletește. Tehnica fără viață, oricît de perfectă ar fi, crează numai lucruri moarte. La sate avem nevoie în primul rînd de o altă viață, de o credință creatoare de elan și voință. Aceasta trebuie să dăm în primul rînd satelor! Tehnica trebuie să fie în funcțiune de această credință și să ofere posibilitatea potențării elanului sufletelesc. Șantierele îndeplinesc aceste condițiuni. Ele nu sunt produsul arbitrar al rațiunii, ci au fost impuse ei, de credința clocotitoare care ce cerea concretizată, și rațiunea le-a acceptat ca fiind adecvate scopului.

Fără credință ce o au la bază, ele nu reprezintă nimic. Sprijinite de elanul acesteia, ele pot face adevărate minuni.

„Binevoitorii“ Neamului acestuia, văzînd rezultatele materiale — vorbesc numai de acestea, pentru că numai pe aceste le-au putut sesiza — au crezut că minunile înfăptuite prin tabere și șantiere se datoresc tehnicii acestora și nu elementului motor care le-a pus în mișcare: credința legionară.

Guvernanții noștri, de altfel, s'au mai înșelat și atunci cînd au încercat să copieze și celelalte manifestări ale spiritului legionar. În minile lor, ele s'au transformat în lucruri moarte și fără sens. La fel se va întimpla și cu ultima încercare. Vor reuși să creeze după birocrația culturii o nouă birocrație: cea a faptei. Ei își dau perfect de bine seama de acest lucru și puțin le pasă. Sunt dispuși să cheltuiască și bani, căci munca obștească proiectată va fi plătită, numai intențiile lor să reușească. Nu intru în analizarea proiectului „muncei obligatorii“ publicat în ziare. Las la o parte toate absurditățile cuprinse în „lămuririle oficiale“ pe cari s'au grăbit să ni le dea Ministerul Muncii. Vrem numai să arătăm că guvernul nu poate face altfel, că el, dacă vroit, e îndreptățit din punctul lui de vedere să încerce orice mijloace pentru împiedicarea taberelor și șantiierelor legionare. La mijloc e o chestiune de viață, de existență a partidelor politice.

Legionarismul, prin educația despre care vorbiam mai sus, distruge din rădăcini punctul de reazăm al partidelor politice, fără de care ele nu pot exista: politicianismul. Ei nu se revoltă în contra decăderii morale a țaranului, ci în contra ridicării lui morale. Și pentru a opri acest fenomen, ei sunt gata să întrebuițeze orice mijloace și să le justifice cu ajutorul tuturor pretextelor ce se pot imagina. „Taberele guvernamentale“ proiectate nu sunt decît încă un gest disperat al politicianismului, amenințat pînă'n cele mai intime fibre ale existenței lui.

Peste voința, însă, a tuturor adversarilor și a tuturor neînțelegătorilor marilor destine românești, spiritul legionar pătrunde adînc în lumea satelor, ridicîndu-le, prin șantierele și taberele legionare, la o nouă viață: cea a faptelor mari și a virtuților superioare.

Acolo, în lumea celor mulți și desnădăjduiți, se înfăptuiește, prin miracolul credinței legionare, zi cu zi și ceas cu ceas, marea Revoluție a Invierii Neamului Românesc.

Ion Țurcan.

Antidotul comunismului

„Triumful comunismului coincide cu visul iudaismului de a stăpîni și exploata popoarele creștine în virtutea teoriei „poporului ales“ care stă la baza religiei jidănești“ (Corneliu Zelea-Codreanu „Pentru legionari“, p. 370). Problema comunistă este deci una din laturile problemei jidovești și se soluționează odată cu ea. Noi nu-l urim pe jidani. Ci ne iubim țara. Dragostea noastră de țară este exclusivistă, ca orice dragoste adevărată. Nici nu-i combatem pe jidani pentru că sunt jidani. Ci numai intrucit pun în primejdie existența noastră ca neam. Sunt o primejdie cît timp sunt printre noi. Nu mai sunt primejdie cînd au plecat, cum nu erau cînd încă nu veniseră.

„Nu toți jidanii sunt comuniști, dar aproape toți comuniștii sunt jidani“ (dicțion curent), este una din norocoasele jumătăți de adevăruri, care pot servi unor interese diametral opuse. Astfel se poate susține că, existînd și comuniști nejidani, comunismul nu este monopol jidovesc. Dar acel „aproape toți comuniștii sunt jidani“ e înșelător, căci de fapt *inițialiva*, — *nervus rerum* — tot exclusiv jidanilor le aparține. Apoi, n'or fi toți jidanii comuniști, dar toți rîvnesc ca țara noastră să fie cît mai puțin romînească, creștină și monarhică (vezi Franța). Militarea tuturor jidanilor în această direcție potrivnică Bisericii, Neamului și Regelui, este rațiune suficientă ca să nu mai facem deosebire între jidani comuniști și ne-comuniști. Jidanii ne-comuniști sunt mai solidari cu consinginii lor marxiști decît cu goimii democrați cu cari fac deocamdată cauză (politică) comună. La o adică, n'ar veni pe baricade să lupte împotriva comunismului, nici n'ar fi neutri, ci vor ajutama pe consinginii lor comuniști, fie nu pentru că sunt comuniști, dar pentru că s de același neam, *ceace pentru noi, în totul luptei, e tot una*. Ori noi astăzi ne găsim în totul luptei. Iată de ce, din punct de vedere practic, între jidani, comuniști sau nu, nu trebuie făcută nici o deosebire. Cînd noi am găbuit un comunist jidan, jidănimea toată nu vede în el un comunist oarecare, ci un jidan la strîmtoare. Mobilizarea lor universală în jurul procesului conspiratoarei și spioanei comuniste Ana Pauker a arătat-o îndeajuns. Ziarele jidovești fără excepție — și cele „burgheze“ — căinează pe tinerii jidani comuniști cînd sunt prinși cu mița în sac. Ele scriu că tinerii „au fost arestați pentru convingerile lor și propaganda de *idel* (!)“. Cuvintele „comunism, marxism“ sunt cu îngrijire evitate. Așa se cultivă solidaritatea. În jidanii propagandiști ai comunismului, masa jidănimii vede consinginii eroi, campioni ai neamului ales.

Din punctul de vedere al politicii universale și veșnice a poporului jidovesc, este indiferentă militarea temporară prin comunism, dacă numai scopul ultim este instaurarea imperiului mondial jidovesc. Comunismul este un mijloc, o etapă spre această țintă, precum pe de altă parte, și cu alte mijloace, sionismul are același obiectiv. Se pot închipui planuri mai opuse decît ateismul, internaționalismul de

o parte, habotnicia, tradiționalismul talmudic de alta? Activind fiecare pe unul din planuri, comunistul și sionistul tind totuși spre același țel. Comunistul distruge elementele de solidaritate socială ale popoarelor creștine, nimicește elitele naționale și substituindu-li-se exploatează neamurile robite. (În Rusia Sovietică conducătorii efectivi sunt jidanii, ceea ce explică laudele aduse ei în congresul mondial al jidanilor, ținut de curind la Geneva. Singurul reproș, atenuat prin eufemisme, ce i s'a făcut, este *că nu lasă destulă mină liberă propagandei sioniste*. Toate celelalte state, și România, au cules numai critici, plingeri și insulte). Iudaismul sprijină anarhia comunistă în dauna ordinii naționale a statelor. Incă pînă nu de mult oameni naivi susțineau că comunismul și iudaismul sunt autinomie. Însă comunismul propagat de jidani nu dăunează naționalismului jidovesc grefat pe Talmud și militat de sionism. Imperialismul jidovesc folosește orice unealtă. Omul mijlociu deosebea pînă de curind pe evreul „cumsecade“ (cel care fiind „burghez“ luptă pentru democrație și bună înțelegere între „cetățenii“ cu drepturi egale) și jidanul subversiv care, tupilat în dosul celui alt, răspindește idei anarhice și pregătește lovitura decizivă. Jidanii habotnici erau considerați „pașnici“ și „leali“ în frunte cu rabinii lor, iar militanții comuniști jidani, regretabile excepții, desaprobrate de propriii lor consingeni. Desaprobrate? Am văzut că ziarele jidovești „burgheze“ apără sau acoperă pe militanții comuniști. Dece oare habotnicii talmudici n'au considerat niciodată comunismul ateu drept o primejdie pentru credința lor? Dece organele culturii mozaic nu se declară anticomuniste și nu întreprind o campanie? Pentru că marxismul nu este un pericol pentru Izrael și slujitorii lui, ci numai pentru Hristos. Că marxismul militant este o anexă a iudaismului, au ajuns s'o afirme și foștii protectori ai jidanilor „cumsecade“, de pildă ziarul „Universul“¹⁾. Toate curente care propagă și legitimizează defetismul, amoralismul, slăbiciunile și viciile împotriva voinței și virtuții, spre a scădea și nimici simțul de conservare fizică și morală a neamurilor, toți cei cari ajută deslănțuirea instinctelor primare și decăderea etică, în numele libertății, sunt în slujba iudaismului cuceritor.

Față de comunism, rezervat răspîndirii între creștinii grupați laolaltă, spre nimicirea țărilor lor, sionismul, rezervat jidanilor, are rolul invers de a consolida unitatea morală și materială a lui Izrael imprăștiat în lume. Înțelegem acum reproșul delegatului sovietic la congresul mondial jidovesc dela Geneva. Jidanii sovietici, dacă sunt crescuți în atmosferă prea curat comunistă, sunt în primejdie de a se diferenția sufletește de marea familie jidovească. Massa jidanilor sovietici trebuie să cultive, prin sionism, conștiința exclusivismului etnic, care, prin comunism, egalitarism, „fără deosebire de rasă și religie“, masonerie, etc. este distrus la celelalte popoare. E drept că sionismul susține că urmărește integrarea jidovimii într'un stat național. Foarte frumos. Pe cît ar fi de interesul statelor naționale creștine să susție un sionism adevărat, sincer, cu găsirea unui teri-

toriu pe pămînt rezervat statului național izraelit, cu exodul tuturor jidanilor în el minus diplomații care l-ar reprezenta la noi, (și ce-ar mai stîrpi jidanii comunismul la ei în țară, ei, care alungă din Palestina pe consinginii comuniști veniți în propagandă „subversivă“!) — tot pe atîta de imperioasă este combaterea și nimicirea sionismului nesincer, al cărui scop disimulat este întărirea dominației jidovești în lume, prin exaltarea conștiinței privilegiilor de „neam ales.“ Astăzi statul palestinian are doar valoare de simbol, iar reîntegrarea efectivă în Sion e o minciună.¹⁾ Crearea statului național jidovesc ar însemna deci sfîșitul comunismului, dar și al sionismului, consumat în realizarea năzuinței lui. Ne închipuim prea bine o Genevă a statelor naționaliste săvîrșind această acțiune de salubritate mondială, căci nu vedem puțința ca o armată națională jidovească să londeze prin cucerire eroică un stat național, undeva cît mai departe de Europa, deși de fapt, în linia gîndirii noastre arice, acesta e metoda demn și cavaleresc de intrare nobilă în istorie. Dar ce puteri divine ar putea transforma un popor parazit în popor războinic și cuceritor?

Deocamdată — și de aici se vede duplicitatea, nesinceritatea, echivocul politicii mondiale a iudaismului — atît comunismul cît și sionismul colaborează paralel la instaurarea despotismului mondial iudaic. Acest adevăr nici nu este de resortul argumentării, ci de al documentării, care stă la îndemîna tuturor. — Înainte de a visa moartea comunismului prin crearea unui stat național jidovesc, ceea ce ne-ar face să credem că am găsit piatra filosofală, prin faptul că antidotul comunismului ar fi atunci sionismul (cel adevărat!), să ne întoarcem la nevoile actuale și la starea de fapt de azi în țara noastră.

Față de comunism, care este aspectul distructiv al iudaismului, adică al naționalismului ofensiv jidovesc, noi ne aflăm astăzi în stare de legitimă apărare. Apărarea are cu atîți mai mulți sorți de întrîngere a atacului, cu cît comunitatea națională rominească este mai omogenă, mai *impermeabilă* oricărei infiltrări stricțicioase. Vedem însă că funcții sociale vitale ca economia, administrația, politica, cultura, sunt alterate sau pe cale de alterare. La însănoșirea, la „naționalizarea“ lor se opun chiar unii membri — cu trupul — ai comunității naționale, iar lecitorii corpului național invadat de bacili sunt numiți extremiști și huligani „anarhici“. Sub părinteasca priveghere a francmasonilor, neamul rominească este pe cale de „a pieri ca națiune“, și în această stare nici un extremism nu e „destul de extrem“ spre a opune otrăvirii antidotul tămăduitor. „Extremismul“ de dreapta însemnînd organizarea comunității naționale spre dăinuirea ei istorică, cei ce îl atacă arată lămurit că urmăresc moartea fizică și spirituală a corpului național rominească intruchipat în stat. Inverșunarea jidanilor, a tuturor jidanilor, împotriva „fascismu-

¹⁾ Cf. „Tragedia lui Izrael?“ de M. Polihroniade, *Revista mea*, Iulie-August 1936, An. II, No. 4-5.

¹⁾ „Universul“ din 8 Oct. 1936 „Comunismul și Iudaismul“ de D. R. Seișanu.

lui" și „hitlerismului“ legionar, îi califică automat vrăjmași ai ideii de stat național român. Sentimentul de strimtorare ce li-l provoacă iidanilor orice stat ca expresie politică a națiunii băstinașe, îi face să dorească distrugerea lui. Ei nu suportă nici climatul moral al țării care i adăpostește, și fac tot ce pot ca să-l denatureze. Departe de a se asimila mediului învadat, ei pretind arrogant ca acesta să li se asimileze lor. Și reușesc. Au dus la aman cele mai creștine și naționaliste țări ale Europei. Până și noi Români trăim azi *intoarcerea* spre creștinismul, spre naționalismul tradițional dela care, grație jidanilor, începusem a ne îndepărta. Cel mai exclusivist din lume este naționalismul iudaic; el a sădit oricărui jidan inaderența organică la spiritualitatea și organizația politică a altor popoare, și împărtășirea automată a ideilor și acțiunilor destructive, vrăjmașe lor. Jidanul are structura psihică specifică a nomadului. Mai avem la noi în țară cetățeni cu numele, cari nu aderă la ideea de stat și la spiritualitatea românească, din cauza naționalismului lor orientat peste granițe; numai jidanii au conceput și organizat o acțiune, tinzând la crearea de cadre luptătoare, la constituirea unei elite conducătoare, pe mina căreia să încapă ipotetica republică sovietică română, în care români ar fi doar sclavii. Ne găsim azi în etapa propagării formulelor de anarchizare și dezagregare a comunității naționale românești, apoi ar urma instalarea prin forță și exploatarea prin teroare, când grație cadrelor comuniste jidanii vor fi ajuns atotputernici. Exemplul Rusiei ne arată circuitul complet. Istoria recentă a Spaniei arată cum decade o monarhie constituțională, cum se desagregă o republică democratică (aici stă pildă și Franța), cum se substituie socialismului demagogic pe rând comunismul și anarhismul, și cum se reasează un regim de solidaritate națională când lucrurile au mers prea departe. Problema care se pune pentru noi este să prevenim circuitul tragic, să stăvilem în origine fermentii disoluției. La fel de interesați sunt și democrații noștri, căci nici gîtul lor gingaș n'ar scăpa de satirul comunist, de care nu-i vor apăra concetățenii lor „pașnici“ de rit mozaic, consingeni ai comuniștilor, ci numai huliganii cei huliți, legionarii.

Democratismul constituie astăzi mediul de masonizare și degradare a elitei politice românești, prefăcînd-o într'o plasmă gelatinoasă, istoricește neviabilă, care departe de a se opune spiritului marxist, este de-a dreptul favorabilă germinării lui. Democrația românească este prefața comunismului, căruia trebuie închisă această cale de acces. Nu degeaba cultivă jidanii democrația; ei știu unde duce ea. Drumul legionarismului spre biruirea comunismului duce peste democrația pseudo-românească de azi. Români cari fac politică democratică, fac în realitate jocul marxismului. De comunism nu vom scăpa decît prin naționalismul „extremist“, totalitar. Români democrați, dacă au scaun la cap, și cum prin structură nu pot „deveni“ legionari, vor trebui se adopte un singur consemn: să lase legionarismului liberă cale de expansiune. Să arătăm, în concluzie, în ce fel naționalismul legionar este singura soluție pozitivă a primejdiei marxiste la noi în țară.

Comunism sau legionarism.
tertium non datur.

În articolul său „La răspintie: stînga ori dreapta“¹⁾ d. prof. univ. Dan Rădulescu a confruntat aceste două poziții exclusive²⁾, marxismul și legionarismul, arătînd că „Impotriva propagandei de creare a unei spiritualități nu poate lupta cu succes decît propaganda creatoare a unei alte spiritualități mai puternice... Impotriva propagandei comuniste, împotriva creșterii spiritualității internaționaliste comuniste de „stînga“, nu poate lupta decît o spiritualitate mai puternică decît ea, *spiritualitatea legionară naționalistă*“. Nu numai mai puternică, ci și mai adevărată, mai bună, mai a noastră, românească. Publicistul N. Bogdan scria în „Porunca Vremii“ la 19 August, despre sistemul de apărare anticomunistă, că „la baza acestui sistem nu poate sta decît propaganda pornită din inițiativa particulară a naționaliștilor fanatici“. Aceste glasuri românești sunt confirmate de de parte de Léon Dégrelle, șeful mișcării naționaliste belgiene *Rex*, care scria în cursul lunii August, în ziarul său „Le pays réel“ (citat de d. Pierre Gaxotte în *Candide* din 27 August 1936): „Dacă voiți să evităm pentru țara noastră măceluri asemănătoare celor din Spania, o imensă campanie de propagandă anti-marxistă în mulțime se impune astăzi mai mult ca oricînd. A voi să dobori comunismul numai prin forță, prin represiunea violentă, prin război intern, este un leac groaznic al ceasului desnădejdi. Sunt alte mijloace de a bara drumul comunismului: este de a opune ereziei sovietice, materialismului său, revoluției sale în sine, o altă revoluție, pașnică, exaltatoare și totală“. Ce face d. Dégrelle? „În această lună a lui August în loc să trîndăvim, noi facem peste patruzeci de meetinguri de masse. Pilonăm și vom pilona toate orașele roșii, unul cite unul. Vom fi auziți pretutindeni, din basin în basin, din cătun în cătun, din uliță în uliță. Prin energie și dragoste vom recuceri poporul dela comunism. Cu poporul, și prin el, *Rex* va învinge“. La noi nu e vorba de a-l recîștiga, ci de a-l imuniza preventiv.

Legionarismul remediază comunismul, deoarece:

1. Prin propagarea disciplinei legionare ulem și satisfacem spațiul moral susceptibil să fie invadat de anarhia comunistă.
2. Prin încadrarea întregii națiuni în legionarism facem imposibilă recrutarea armatei proletare comuniste, țără de care marxismul nu poate birui.

1. Democrații noștri contestă că anarchizarea comunistă a poporului nostru ar fi cu putință. Ea este cu putință, deoarece poporul nostru este naiv, iar păcatele clasei conducătoare sunt mari și ușor de exploatat în direcție primejdioasă pentru însăși existența Statului. (Sectele religioase internaționaliste au putut prinde și crea fanatici în poporul simplu). Apoi, cei cari răspîdesc comunismul sunt ei înșiși

¹⁾ Revista mea, II, 3, Martie 1936.

²⁾ Vezi și comentarul de pătrunzătoare interpretare din „Orientări“ Moinești, V, 4, Aprilie 1936, p. 1542, semnat P. Popescu.

fanatici, ei *cred* în doctrina lor, iar cei cari trag sforile comuniste utilizează agenți bine indoctrinați, în stare să moară pentru ideile lor. Cadrele de fanatici, din care represiunea polițistă izolează vremelnice numai o cîtine, sunt inepuizabile. Restul, nedescoperit sau tolerat, mocnește și activează în ascuns, subteran, devastînd și subminînd, ca termitele, edificiul în aparență înfloritor al statului pseudo-național.

Ideile comuniste prind mai ales în tineret. El suferă la o anumită vîrstă de psihoza revoltatului. Din tineret se recrutează fanatici ireductibili. Tineretul jidovesc, crescut de comunitatea sa de neam în spirit de opoziție la ideea de stat român și consumat de tradiționalele nostalgii imperialiste mondiale (cetiți Testamentul Vechiului), e ușor prins de comunism. Prin comunism licărește mirajul stăpînirii exclusive. Ei simt că comunismul servește tendințele naționalismului iudaic. Prin el s'ar crea împrejurările dominației lor, nu numai economice, ci politice și morale. El este mijlocul de instituire a oligarhiei lor asupra poporului creștin rob. Cînd îi vedem pe jidani lăcrimînd cu prefăcătorie pentru Abisinia colonizată, să ne gândim că România, România noastră, este de fapt pentru ei o Abisinie europeană, în care se infiltrează posesiv, în care se colonizează pe furis, și că în timp ce înjură imperialismul italian, ei înșiși practică la noi imperialismul cel mai feroce prin perfidia lui, lipsa lui de onoare și lealitate.

Dacă jidanii au motive să fie fanatici, avem și noi motivele noastre. Generația legionară nu mai are naționalismul leșinat și evasiv al actualilor conducători democrați. Ea e însuflețită de o dragoste de țară dinamică și creatoare, mai mult: disciplinată și organizată, și mai mult: mistică și eroică. În legionarism, naționalismul românesc găsește împreună un metod și un organ de consacrare. Legiunea este încarnarea simțului de conservare al națiunii românești și cheazășia dăinuirii ei spirituale și politice.

În lupta pe teren deschis, comunismului i se ridică în față zid blindat Legiunea. Exclusivismul jidovesc se izbește de cel românesc. Cui cu cui se scoate. Loc este pentru un singur fanatism deodată. Cel care a ocupat mai întîi locul, acela va rămînea. Unui fanatism ofensiv nu-i poți opune în defensivă decît alt fanatism. Fanatismul legionar fiind pe linia tradițiilor istorice românești, este direct accesibil poporului întreg, din care se va selecționa elita (de *caracter*, nu de clasă) conducătoare în sens național și creștin.

Statul polițist de azi afectează să remedieze comunismul, combătîndu-l prin forță, cu ajutorul instituțiilor administrative, poliție și tribunale. Asta înseamnă să începi lucrul dela coadă, să reprimi efectele, nu cauzele, să culegi neghină în loc să sămîni grîu. Marxismul nu se combate nici cu argumente raționale sau empirice. Ci prin inocularea în conștiința populară a unei credințe antipodice. Comunismul trebuie ucis în conștiința fiecăruia, prin trăirea adîncă, sinceră, a valorilor de conservare fizică și morală a comunității naționale. Cu sfaturi de „cumințenie“ nu se stăvilesc ravagiile propagandei comuniste. Conștiința populară este un teren deschis pe care

se vinzolesc tot felul de curente. Numai fanatizarea ei în sens legionar poate feri țara de anarchizare.

Acum, cînd democrația masonică macină temelii morale a statului creștin, național și monarhic, singur legionarismul opune disoluției valori morale autentice, *adevărâte* și desmățului organizare și disciplină. Admitem că se va împiedeca expansiunea legionară. Coruperea sufletească a poporului va continua. Ce sorți de reușită va avea într-o bună zi reprimarea unei răsmerițe comuniste, cu detașamente de soldați în prealabil anarchizați sufletește de propaganda comunistă¹⁾. Cine va mai putea să împiedice pe alegători, odată comunizați, să voteze cît mai la stînga? Pentru a nu se ajunge și la noi la situația din Spania, unde armata a trebuit să intervină în lupta politică, alături de formațiunile naționaliste ale »requetes«-lor și ale »Falangei«, factorii responsabili sunt datori să lase mina liberă expansiunii legionare, care înfrînge comunismul pe teren, în sufletul poporului, remediînd preventiv o revoluție care de altfel va trebui înecată în sînge.

De libertatea expansiunii spiritualității legionare este condiționată existența viitoare a monarhiei creștine românești. Bănuim că din cinism, nu din inconștiență, politicienii democrați continuă a numi anarhie naționalismul de ordine. Acestea erau declarațiile d-lui Tătărescu după remaniere, ca de altfel și ale d-lui Mihalache. Dacă în limbaj oficial »ordine« va să zică statu-quo de democrato-masonerie, de trădare a intereselor naționale, de imoralitate și afacerism, iar »anarhie«, rînduirea puterilor românești spre conservarea în onoare, ca spirit și ca materie, a națiunii românești, atunci desigur că Legiunea se mîndrește a înfrunta cu „anarhia“ ei mîntuitoare »ordinea“ lor de înmormîntare a neamului românesc. Factorii răspunzători ai țării noastre se prea fac a ignora fondul disciplinei legionare, ca scop și mijloace, și prigonind acțiunea ei se fac responsabili de vicisitudinile la care comunismul ofensiv va supune existența noastră ca neam creștin și monarhic.

Comunismul nu poate fi deslucuit decît de legionarism. Legionarismul se va impune cu necesitate, prin jocul firesc al simțului de conservare națională. (Din alt punct de vedere, față de proaspetele accente revizioniste ale d-lui Mussolini, afirmăm că numai o Romînie legionară va putea opune oricăror lăcomii străine un bloc moral destul de fanatic și unitar, ca apărarea patrimoniului național să fie o biruință. România va trebui să fie legionară înainte de războiul viitor, dacă vrea să dureze peste orice primejdii). Deocamdată pe cînd satul arde, guvernul nostru, expresie a inconștienței democratice „naționale“, deține impasibil rolul babei care se piaptănă, ca un arbitru păcătos și parțial al unei lupte, care simulează că nu-l privește, al unei primejdii, care se prefacă că nu o vede. Inițiativa particulară trebuie să remedieze preventiv comunismul, vehicol al hegemoniei ji-

¹⁾ Patru cincimi din ofițerii depe vasele de război spaniole (300 de ofițeri), au fost nimiciți de propriul lor echipaj anarchizat.

dovești, pe care partidele democratice o sprijină pe toate căile, în aceeași măsură în care împilează Legiunea. Greul luptei tot pe ea va cădea, de aceea Legiunea își crește ostașii în spirit de eroism și jertfă, azi, în plină atmosferă de huzur placid și egoist. Cătașă conducătoare pare să fi adoptat lozinca: „Bine că trăim noi azi, că de ziua de mine se vor îngriji ei“. Pentru azi-ul lor de profit și desfătare necinstită, ei pun în cumpănă viața de mine a neamului, de aceea va fi drept să ispășească împreună cu dușmanul cu care s'au aliat.

2. Iudaismul imperialist, stăpînitor în economia noastră, pentru a deține și puterea politică, mai are nevoie de o armată¹⁾. Constituirea acestei armate este una din atribuțiile comunismului. Problema care se pune pentru noi este de a împiedeca formarea ei. Oricît de mulți ar fi jidanii la noi, ei nu sunt destui spre a alcătui singuri o armată. Fieea lor speculatoare nici nu este ademenită de asemenea atribuții. Avem exemplul armatei roșii sovietice, în care aproape numai comisarii politici sunt jidani. Pentru scoaterea castanelor din foc, jidanii preferă să riște pielea uneltelor recrutate dintre creștini. Este metoda folosită și la asasinarea camaradului legionar Gh. Grigor din Cernăuți. Armata comunistă, raliată în numele unirii internaționale a clasei proletariene, s'ar recruta dintre țărani și muncitorii creștini. Prin urmare pentru noi se spune problema de a împiedeca răspîndirea comunismului între țărani și muncitori. Desigur că aceasta nu e o problemă de legiferare, mai puțin una de poliție și siguranță.

În aplicarea metodelor de combatere a comunismului se pot comite uluitoare erori. Metoda polițistă își are utilitatea ei în localitățile cu populație compactă iredentistă sau jidovească, cum sunt satele exclusiv jidovești din Basarabia. Acest metod a fost extins în mod regretabil asupra aglomerațiilor de muncitori creștini. Cei cari văd chestiunea prin prisma interesului imediat, de clasă patrocinală capitalistă, înțeleg să păzească pe muncitor cu poliția ca să nu devie subversiv. La Petroșani (Petrița), tîrgușor de cîteva mii de locuitori, conducerea minelor, al căror capital e 60% românesc și liberal, a imobilizat un întreg regiment de jandarmi pentru asigurarea „liniștii“ publice. Cernăuții, 120 mii de locuitori, au un singur batalion. Acest sistem ridicol de prezervare desvăluie o întregă mentalitate. Dar conducerea minelor e încă mai abilă. Ea are printre muncitori și chiar între personalul tehnic și administrativ, agenți informatori cari trag cu urechea și denunță orice manifestare suspectă. Numai că această rețea de informatori nu se îndreaptă împotriva comunistilor, dar mai ales *împotriva simpatizanților naționaliști*. Personalul minelor Petroșani-Petrița e obligat să fie liberal și democrat ca și capitalul. Astfel, împiedecîndu-se între muncitori propagarea credințelor naționaliste se nimicește singurul mijloc de stîrpire a comunismului. Muncitorul creștin, împiedecat să împărtășească disciplina legionară, rămîne pradă disponibilă anarchiei comuniste, cu toată jandarmeria

¹⁾ Cf. Prof. T. Brăileanu, *Insemnări*, An. II, 5, p. 12.

îngrămădită în juru-i. Primejdia comunistă între muncitori moare numai în măsura în care progresează legionarismul. Orice ins împărtășit cu credința legionară este implicit pierdut pentru comunism. Dar capitalistul politician își are șocotelele sale. El sacrifică prezentului său fructuos viitorul colectivității naționale și se apără cu jandarmeria de fermentul luptei de clasă pe care însuși egoismul și inconștienta lui îi propagă.

De cînd socialismul a trezit atenția muncitorului spre rolul său politic, conștient de acest rol, el simte necesitatea să activeze. Deprinderea fiind creată, asupra ei astăzi nu se mai poate reveni, și nici nu trebuie, ea va fi numai satisfăcută în concordanță cu interesele statului național. „Dreptatea ta, în cadrul dreptății neamului“ (Corneliu Z. Codreanu). Muncitorul creștin trebuie cucerit „creînd organizații muncitorești naționale, care să-și poată cîștiga dreptatea în cadrul statului, nu în contra statului“ (C. Z. C.). Dirijarea convingerii se face prin contact direct, dela om la om, nu pe cale de lege, nici prin represiune, ca la Petroșani. Orice muncitor creștin cîștigat comunității naționale este un soldat posibil mai puțin în tabăra anarchiei internaționaliste, și a iredentismului.

Oamenii politici democrați s'au ocupat prea puțin de resorturile morale care dictează atitudinea politică a cetățeanului; acesta nu cere „drepturi“ civice goale de rost practic. El cere traiu asigurat conform nivelului lui de trebuinți și mai cere existenței lui *un sens spiritual* prin participarea conștientă la comunitatea morală națională. El vrea să simtă demnitatea morală de cetățean, să se vadă responsabil față de comunitate, să *dea*, nu să ceară. Sub regim pseudo-democratic nici pe departe nu e vorba de o educație cetățenească pozitivă. Omul simplu, oricît l-ar desconsidera demnitatea prea sus înălțată, are un bun simț și un suflet curat care îi dau putința să deosebească ce e bun și ce e rău în marfa politică. Demagogia place din ce în ce mai puțin. Omul simplu e serios. El începe să distingă veritabilul de surrogat. „Drepturilor“ imaginare el le preferă *încadrarea* conștientă în familia națională. Ținînd seama de dinamizarea politică a maselor largi ale poporului, de faptul că ele simt nevoia să participe efectiv la viața comunității, că activitatea lor trebuie orientată de o credință (omul simplu lucrează din convingere, el e idealist!), numai o credință veritabilă, numai un cadru de activitate organizat și permanent, o școală a disciplinei sociale, satisfăcînd simțul demnității de om, solicitînd virtuțile lui sufletești și dînd conștiința părtașiei și răspunderii, — mai pot mulțumi pe actualul sătean, muncitor, meseriaș sau amployat creștin din țara noastră.

Prin organizarea ei, prin credința ce o animă, Legiunea este cadrul unic de formare a cetățeanului creștin Român. Așa intră în viața Legiunii, țărani și muncitori se simt participînd nemijlocit la viața comunității naționale, capătă conștiința demnității acestei încadrări, a răspunderii și a drepturilor reale ce decurg. Ei se simt proprietari morali ai țării, nu părtași desconsiderați ca înainte, și își formează convingerea că numai atîta timp ești stăpîn pe un bun, cită vreme

il îngrijești, te ostenești, te sacrifici pentru el. Țăranii și muncitorii legionari simt primordial demnitatea ce le-o conferă conștiința daturilor către comunitatea națională. Ei au ajuns să conceapă că drepturile sunt un corolar consecutiv al îndatoririlor împlinite, a căror satisfacere însăși este cea mai înaltă răsplată, pentru că e de ordin moral.

Din experiență s'a dovedit că cetățeanul român creștin este cit se poate de accesibil acestui fel de a concepe raportul dintre individ și colectivitate. Odată intrat în Legiune, ceea ce i-a vorbit și l-a câștigat a fost exemplul șefilor. Apoi, în tabăra de muncă și în șantiere, școlirea a luat un caracter concret. Troițele, bisericile, școlile, casele nevoiașilor ce s'au ridicat pe tot întinsul țării sunt doar o reprezentare vizibilă a credinței și a disciplinei legionare ce s'a înălțat și a crescut paralel în sufletele oamenilor. — Acesta e metoda pozitiv de remediere a comunismului. Legionarismul este antidotul anarhiei comuniste. — Însuși un ziar democrat ca „Universul” exprima cu privire la muncitori, dorința platonice „... de a-i vedea grupați în asociații cari au la bază crezul național și respectul așezămintelor pe care se întemeiază organizația noastră socială și națională¹⁾”. Autorul articolului arăta că numai regimurile zise „de dreapta”, adică naționaliste, au putut rezolvi favorabil problema muncitorească. „De pildă în Italia și Germania, adică două țări cu regimuri de dreapta, situația muncitorilor manuali este din toate punctele de vedere mai bună, mai favorabilă, decât în statele cu regimuri de stînga sau extrema stîngă”. Totuși, cînd e vorba de concluzia logică, autorul se codește: „precizăm că nu este cituși de puțin vorba de a-i chema pe muncitori la întemeierea unui regim dictatorial, ci de a-i chema la strîngerea rîndurilor rominești pentru întărirea țării și neamului, din care fac ei înșiși parte”. Pe muncitori trebuie însă să-i servim, nu să ne servim de ei, cum a făcut și socialo-comunismul, adăogăm noi. Deci *să introducem regimul care rezolvă problema socială*: nu regimul „dictatorial”, ci al *solidarității naționale*, arbitrate de o conducere responsabilă. Că crearea solidarității naționale este apajul mișcărilor zise *de dreapta*, o vom arăta în două articole viitoare.

Barbu Slușanschi.

10 Decembrie.

Ziua de 10 Decembrie a devenit sărbătoare studentească, — pentru deosebita semnificație a lui 10 Decembrie 1922, — prin hotărîrea studențimii romine, care în congresul dela Iași, între 22—24 August 1923, sub președenția lui *Corneliu Zelea-Codreanu*, preciza în punctul IV al moțiunii următoarele:

„În amintirea zilei de 10 Decembrie 1922, cînd s'a manifestat pentru întâia dată, în întreaga țară, studențimea romină, luptătoare pentru apărarea națiunii de primejdia înstrăinării și

¹⁾ Universul, 1 Sept., N. Batzarla.

a desagregării, și cînd s'au întrunit pentru prima oară, la București, delegații mișcării naționale a tuturor studenților romîni, constituind primul pas însemnat în lupta noastră sîntă, e *declarată sărbătoare studentească*.

Președinții Centrelor se vor îngriji, ca în fiecare an la această dată să se suspende cursurile și lucrările universitare, din oficiu, și ca sărbătoarea să fie la înălțimea semnificației ei istorice, în analele studențimii romine.

Toată lumea romînească știe azi că 10 Decembrie simbolizează începutul *mișcării studențești*.

Mișcarea pornește dela primul congres postbelic al tinerimii noastre universitare, ținut la Cluj în Septembrie 1920, unde spiritul Căpitanului a întrezărit răsplîntia istorică a neamului și a concretizat formula orientării spirituale și de organizare a studențimii romine. Pentru că mișcarea dela 10 Decembrie 1922 nu s'ar fi produs fără biruința Căpitanului cu cei 40 ieșeni și cu cernăuțeni, 60 la număr, asupra biroului congresului, asupra conducătorilor „oficiali” ai centrelor, asupra celor cîteva mii de studenți, partizani ai ideii că organizarea vieții studențești pe bază „națională” este un criteriu prea strîmt pentru sec. XX.

Au fost de ajuns doi ani de zile, pentru că în fața primejdiei crescînde a invaziei iudeo-comuniste în Universități, mai ales la Cluj, Iași și Cernăuți, și în fața abdicării conducătorilor țării dela imperativele unei politici naționale, — o tresărire adîncă să cuprindă spontan întregul corp studentesc.

Ideea care biruise la 6 Septembrie 1920 prin perseverență și îndrîjire, devenise la 10 Decembrie 1922 credința tinerimii întrégi, încolonată pentru luptă.

Pentru studențime, semnificația istorică a lui 10 Decembrie se cuprinde în înălțimea morală de a fi ridicat ea un steag mareț, — cu riscul celor mai mari sacrificii, și în desăvîrșita ei solidaritate.

Dar prin destinație și conținut mișcarea depășea cadrele studențești. Ea însemna glasul conștiinței naționale, ultragiată de străini și înăbușită de politicianismul român. „Un spasm al națiunii bolnave, iată ce a fost mișcarea noastră”, a spus *Ion I. Moța*. „Luptătoare pentru apărarea națiunii de primejdia înstrăinării și a desagregării”, se considera studențimea romină.

Inseși revendicările *profesionale*, formulate prin moțiunile votate la 10 Decembrie 1922 în amfiteatrul facultății de medicină din București și în celelalte centre universitare, răspund unor comandamente superioare ale neamului.

Dar la 10 Decembrie 1922, studențimea dădea și formule imediate, categorice și precise, pentru dezlegarea marelui probleme. Socotim că este bine să reamintim astăzi, dintre proclamațiile studențești de atunci, cîteva puncte din moțiunea votată în Aula Universității din Cernăuți:

„Studențimea cere ca în toate școalele publice, afară de cele primare, să nu fie admiși elevii evrei decît în proporția în

care se află evreii cetățeni români față de populația întreagă a țării.

„Studentimea cere ca în armată evreilor să nu li se acorde dreptul de a dobândi gradul de ofițer și nici funcție de administrație sau comandament, elevii evrei să fie eliminați din școlile militare active și din școlile militare de administrație.

„Studentimea cere ca în barourile din întreaga țară avocații evrei să fie înscrși numai în proporția în care se află evreii cetățeni români față de populația întreagă a țării.

„Studentimea cere ca evreii veniți în țară în teritoriile alipite după 1 August 1914, în vechiul Regat după 15 August 1916, să fie expulzați, iar pentru viitor să nu se permită stabilirea în țară a evreilor veniți de peste graniță.

„Studentimea cere ca ajutoarele primite din străinătate de către populația evreiască din cuprinsul României, să fie distribuite sub controlul Statului.

„Studentimea creștină din Cernăuți cere ca Ministerul de Justiție să nu mai admită evreilor pentru viitor în nici un caz schimbarea numelor evreești în nume românești“.

Astăzi, după 14 ani, parte din aceste deziderate — socotite la 1922 aberații pentru secolulul nostru — sunt legiferate. Toate aceste puncte au intrat în „programele“ unor „partide de guvernământ“, pe cari și le-au însușit după ce pentru ele au ucis în temnițe atâtea vieți tinerești.

Un deceniu și jumătate de ingenunchieri și martiriu, de eroism și dezertări a trebuit pentru ca și politicianii români să cunoască valoarea românească a lui 10 Decembrie.

Noi nu vom discuta aici dacă politicianii cari și-au format aceste „programe“ le pot realiza și le vor realiza, dacă acei cari la 1919, când prindea să se închege un neam pînă atunci sfîrțicat, nu i-au putut înțelege durerile și la 1922 s'au deslipit de sufletul națiunii din lașitate și interes, astăzi se pot transcende și sunt capabili de jertfă.

Aici noi reținem pentru colectivitatea românească faptul mare că acum 14 ani numai tinerimea universitară a avut intuiția liniei destinului românesc.

La 10 Decembrie 1922, studentimea punea în slujba neamului românesc amenințat tot tinerescul ei idealism, un eroism născut, care deschidea morminte pentru atâtea vieți și un calvar de 14 ani, manifestînd o solidaritate cum nu putem întâlni la tinerimea altor neamuri și dovedind atîta matură chibzuință pentru așezarea noastră politică și socială.

Și toate acestea pentru ce? Pentru România românească. Pentru ca acest neam să-și poată păstra ființa și dobîndi locul meritat sub soare.

Iată de ce 10 Decembrie nu este numai al studențimii.

El este al națiunii întregi.

Ion Negură.

REVISTA CĂRȚILOR.

Ni s'ar putea obiecta că dăm prea puțină atenție și spațiu acestei rubrici atît de importante pentru revistele de specialitate. Dar ce să facem? Oricîtă atenție am vrea să dăruim străduințelor altora cari ne folosesc doar nouă tuturor, mijloacele pentru a lărgi spațiul, ne lipsesc deocamdată. Trebuie să ne mărginim a nota apariția lucrărilor ce primim și a stării în două-trei cuvinte asupra valorii lor. Astfel noua lucrare a d-lui *Ion Petrovici, Viața și opera lui Kant* (douăsprezece lecții universitare) (București, Casa Școalelor, 1936; 274 pg.) trebuie considerată ca un eveniment însemnat în mișcarea filosofică dela noi. Vom găsi poate în altă parte prilejul să vorbim despre ea mai pe larg. — Eminentul sociolog spaniol d-l *Agustin Venturino* ne trimite din *Santander* lucrarea sa *Sociologia General: La interdependencia*, cu o scrisoare în care ne roagă să-i trimitem n-rul „Insemnărilor Sociologice“ în care a apărut darea de seamă a d-lui *Gaston Richard* asupra operelor d-sale. În prefața sa la cartea de mai sus, d-l *Gaston Richard* zice: „Dela România, stăpînă a gurilor Dunării, pînă la Statele Americii meridionale și centrale, trecînd printre națiunile latine riverane ale Mediteranei și stăpîne ale Africii de Nord, Latini pot fi chezașii păcii lumii, dar ei riscă și de a deveni victimele unei întoarceri prea posibile la starea de războiu, dacă asistă ca martori pasivi și desbinați la conflictele angajate de alte rase pentru dominațiunea lumii“. În operele d-lui *Venturino*, d-l *Gaston Richard* a găsit viziunea clară a unității rasei latine din toată lumea, care tradusă pe plan politic-practic ar putea înfăptui un echilibru mai stabil în politica internațională deschizînd astfel calea pentru o pace durabilă. — În colecția „Rînduiala“ a apărut a două broșură: *Naționalismul tineretului*, de *D. C. Amzăr* (32 pg. 10 lei). Scurte articole, scrise limpede și — românește: Naționalismul de import?, Tineretul și ridicarea satelor; Tărănismul țaranului și țărănismul țării; Violență și teroare; Cei ce stau deoparte. — În amintirea poetului *Mihai Horodnic*, răpus de moarte în floarea tinereții, d-nii *E. Negură* și *V. I. Posteuca* au strîns poeziile decedatului într'un volum omagial cu titlul „*File de poveste*“. — „*Zece cuvinte ale fericitului din Assisi*“ este titlul celui mai nou volum de poezii al d-lui *Mircea Streinul*. Versurile poetului nostru pătrund în sufletul lumii, căutînd urmele Creatorului. — *Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina* își publică *Raportul general* pe anul 1936. Activitate culturală rodnică și stăruitoare în tot cuprinsul Bucovinei: președintele Societății, d-l prof. univ. *Grigore Nandriș* și colaboratorii săi merită toată lauda noastră.

REVISTA REVISTELOR.

Revista de Pedagogie, condusă cu atîta zel neobosit de d-l prof. univ. *C. Narly*, aduce în caetul IV, anul VI (1936), studii interesante. În primul rînd, e studiul d-lui *Narly* „Destinul omului“

care nu numai că ne captivează atenția prin expunerea clară a unor probleme filosofice foarte dificile, dar lămurește într'o lumină nouă una din cele mai dificile chestiuni, cea a libertății umane. D-l *Floaomenescu* scrie despre „*Ideile lui Montaigne asupra realității*“, d-l *I. Petrovici* dă cetitorilor revistei prilejul să citească un capitol din lucrarea sa asupra lui Kant, ce nu apăruse încă. Recenzii și dări de seamă numeroase și bine scrise. ■ **Revue Internationale de Sociologie**, Paris, anul 44, N-rele IX—X, publică trei studii asupra „*Echilibrului social*“, de *G. L. Duprat*, *Pitirim Sorokin* și *E. Lasbax*, directorul revistei. La revista cărților o dare de seamă a d-lui *G. Richard* asupra lucrărilor d-lui *S. Mehedinți*: *Coordonate geografice, Civilizația și cultura, Caracterizarea etnografică a unui popor și Le pays et le peuple roumain*, precum și o dare de seamă tot de d-l *G. Richard* despre manualul de *etică* al subsemnatului. ■ **Buletinul A. G. I. R.** No. 11 (Noembrie 1936) cuprinde rapoartele secțiunilor la Congresul A. G. I. R. Iași, Octomvrie 1936. Un studiu asupra „*Poloniei productive*“ de *Ing. I. Bazgan*, „*Legea silvică ungară din 1935*“. ■ **Iconar**, II, 3, 1936, la înălțime ca totdeauna. Primul articol, „*La o răscruce a literaturii românești*“ de *Mircea Streinul* desparte cu ochiu ager și mină sigură pe cei buni de ceata răilor. *Liviu Rusu* și *George Macrin* semnează câte un articol interesant. Versuri. Cronici și Insemnări. ■ **Buletinul Mihai Eminescu**, Director *Leca Morariu*, (An. VII, 1936, Fasc. 14), continuă cu publicarea de documente, critici etc. menite să lămurească tot mai mult viața și opera lui Eminescu.

Tralan Brălleanu.

Am mai primit la redacție:

Gînd Românesc, Cluj. ■ Ramuri, Craiova. ■ Cuvîntul Satelor, Lngoș și Timișoara. ■ Blajul, Blaj. ■ Lumina, București. ■ Glasul Strămoșesc, Cluj. ■ Libertatea, București. ■ Telegraful Român, Sibiu. ■ Ogorul, București. ■ Voința Școalei, Cernăuți. ■ Chemarea, Iași. ■ Revista Dobrogeană, Constanța. ■ Credința, Cernăuți. ■ Ideea Națională, Buzău.

◆ Redacția și Administrația „Insemnărilor Sociologice“ transmit abonaților și cetitorilor cele mai sincere urări de fericire de Sfintele Sărbători și Anul Nou.